
Obec Žbince, Žbince 126, 072 16 Hatalov
IČO: 00326089, DIČ: 2020742779, Okres: Michalovce
www.zbince.sk

PROGRAM ROZVOJA OBCE
ŽBINCE
na roky 2024-2030

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

PROGRAM ROZVOJA OBCE ŽBINCE NA ROKY 2024-2030	
Plánovacie obdobie	2024-2030+ (do schválenia nového rozvojového dokumentu)
Schvaľovací orgán / orgány	Obecné zastupiteľstvo obce Žbince
Identifikácia územnej/-ných samospráv/-y, pre ktorý/-é sa dokument spracováva	Obec Žbince IČO: 00326089 DIČ: 2020742779 Kraj: Košický samosprávny kraj Okrem: Michalovce
Forma spracovania	Externý spracovateľ s pomocou projektového tímu vytvoreného z poslancov a pracovníkov samosprávy obce, s účasťou obce v rámci dotazníkového prieskumu obyvateľov v rámci fázy spracovania dokumentu.
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Alexander Ožvát, starosta obce Obecný úrad Žbince, Žbince 126, 072 16 Žbince 0903 497933 starosta@zbince.sk
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	PhDr. Vladimíra Pazderová, PhD. Horovce 354, 02062 0907703218 vladimira.pazderova@a-w-a.eu
Členovia tímov pracovných skupín podľa jednotlivých tém	<u>Hospodárska skupina:</u> Martin Hudák Miroslav Ondo st. <u>Sociálna skupina:</u> Denisa Geriová Ivana Kucová <u>Environmentálna skupina:</u> Tomáš Ščerbák Miroslav Ondo st.
Obdobie spracovania dokumentu	06/2023-09/2023
Financovanie spracovania dokumentu	Financované z vlastných zdrojov obce Žbince
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	www.zbince.sk
Súlad s legislatívou	Program rozvoja obce je spracovaný v súlade so Zákonom o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z.z. zo dňa 4.11.2008 v znení Zák. č. 309/2014 Z.z., 378/2016 Z.z.,

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

313/2018 Z.z., 221/2019 Z.z.

ČASŤ 1 - ÚVOD

Program rozvoja obce Žbince predstavuje strednodobý plánovací a strategický dokument, ktorého spracovanie bolo motivované predovšetkým snahou o koncepčné, cieľavedomé a transparentné riadenie obce s cieľom hľadania efektívnych spôsobov riešenia problémov a potrieb rozvoja obce Žbince.

Rozvojový dokument je spracovaný podľa odporúčaní *Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja*, v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v NSRR, zohľadňujúc ciele a priority ustanovené v programe rozvoja Košického samosprávneho kraja. PRO zohľadňuje záväzné časti územnoplánovacej dokumentácie regiónu a obce Žbince.

Obec Žbince sa pre vypracovanie rozvojového dokumentu rozhodla nielen z dôvodu legislatívnych požiadaviek, ale predovšetkým kvôli správne zadefinovaniu aktuálnych problémov, nedostatkov obce a verejného života a snahe o zameranie sa na stanovenie vhodných prioritných oblastí a konkrétnych projektov s cieľom nájdania vhodných riešení. Dokument tak predstavuje súhrn cielených aktivít, navrhnutý za účelom oživenia sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Žbince.

Program rozvoja obce Žbince je rozdelený do štyroch hlavných častí, v súlade s aktuálne platnou metodikou:

- analytická časť obsahuje hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhady jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia v nadväznosti na existujúce stratégie a koncepcie, ako aj definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce.
- strategická časť je zameraná na definíciu stratégie rozvoja obce a určenie hlavných smerov, priorít a cieľov rozvoja obce s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja obce,
- realizačná a implementačná časť sa zameriava na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia, organizačné zabezpečenie realizácie, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PRO, stanovenie merateľných ukazovateľov,
- finančná časť poskytuje pohľad na finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít,

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Program rozvoja obce je otvorený dokument, je teda možné ho dopĺňať a meniť na základe aktuálnych potrieb, po schválení obecným zastupiteľstvom. V dôsledku toho predstavuje dokument vhodný nástroj regionálneho rozvoja, ktorý adekvátne reaguje na aktuálne otázky.

1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev),		
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	<i>Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017</i>	
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	<i>Obecné zastupiteľstvo obce Žbince</i>	
1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	<i>Obyvatelia obce Žbince s trvalých i prechodným pobytom na území obce Obyvatelia okolitých obcí Návštevníci obce Právnické a fyzické osoby pôsobiace na území obce Ľudia pracujúci na území obce Záujmové združenia, spolky a organizácie pôsobiace na území obce</i>
	Hlavní aktéri rozvoja	<i>Štátne orgány Košický samosprávny kraj Okresný úrad Michalovce Obec Lastomír, Bánovce nad Ondavou, Hatalov, Laškovce, Ložín, Sliepkovce, Vrbnica, Zemplínska Široká ako susedné obce Mesto Michalovce</i>
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	<i>Verejnosť - dotazníkové prieskumu sa zúčastnilo 17 občanov.</i>
1.2. Obsahové východiská		
1.2.1. Zdôvodnenie spracovania PHRSR potreby	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Legislatívny dôvod - povinnosť vyplývajúca zo zákona,</i> • <i>Politický dôvod - záujem obce o zlepšenie kvality života občanov a podmienok pre ekonomické aktivity v obci, ako aj snaha o zavedenie efektívneho systému strategického riadenia rozvoja obce,</i> • <i>Objavenie sa nových výziev, problémov či impulzov rozvoja obce,</i> • <i>Naplnenie podmienok pre prístup k finančným a iným</i>	

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

	<i>zdrojom.</i>
1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúrácie stratégie PHRSR	<i>Obec Žbince, okres Michalovce, Košický samosprávny kraj Kataster obce je tvorený plochou 15,07 km². Územie obce nie je vnútorne štruktúrované, preto PRO rozpracováva stratégiu rozvoja obce ako celku, bez akéhokoľvek ďalšieho členenia.</i>
1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov	<i>Národná stratégia regionálneho rozvoja SR Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016-2022 Stratégia rozvoja vidieka Košického samosprávneho kraja Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji Regionálna inovačná stratégia Program Slovensko Plán obnovy a odolnosti</i>
1.2.4. Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR	<i>Za vypracovanie dokumentu zodpovedá PhDr. Vladimíra Pazderová, PhD. Spracovateľ a zadávateľ projektu sa v úvodnej fáze dohodli na rozdelení úloh pri príprave dokumentu nasledovne:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Gestorom projektu je starosta obce - Alexander Ožvát, ktorý zodpovedá za vytvorenie pracovných skupín tvorby PRO a zostavenie projektového tímu.</i> <i>2. Spracovateľ dokumentu pripraví východiskovú analýzu podmienok a potrieb prípravy a spracovania PRO, na základe čoho sa rozdelia úlohy v rámci jednotlivých pracovných skupín.</i> <i>3. Spracovateľ zozbiera potrebné informácie z verejne dostupných zdrojov alebo priamo od obce ako vstupy pre spracovanie analytickej časti dokumentu. Nový Program rozvoja obce bude plne v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, pričom bude prispôbený plne na podmienky obce. V obsahovej štruktúre, ako aj v jednotlivých fázach prípravy a spracovania dokumentu bude PRO v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov rozvoja regiónov, obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, verzia 1.0.3.</i> <i>4. Spracovateľ vytvorí návrh Formulára prípravy projektov, vrátane vzoru jeho vyplnenia. Následne je formulár distribuovaný členom projektového tímu a subjektom</i>

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

regionálneho rozvoja pôsobiacich na území obce s cieľom zistenia ich reálnych rozvojových potrieb, záujmov a odporúčaní.

- 5. Spracovateľ pripraví dotazník pre verejnosť s cieľom zisťovania potrieb, názorov a odporúčaní samotných obyvateľov obce. Obec zabezpečí zverejnenie dotazníka na internetovej stránke obce. Za vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zodpovedá spracovateľ projektu.*
- 6. Obec zrealizuje pracovné stretnutie členom projektového tímu k postupu spracovania PRO, na základe čoho sa upravia návrhy rozvojových projektov a opatrení na realizáciu stratégie rozvoja v rokoch 2024-2030.*
- 7. Spracovateľ predloží zadávateľovi návrh programu rozvoja obce na pripomienkovanie, pričom pripomienky budú následne zapracované do dokumentu, pred samotným verejným pripomienkovaním a pred predložením na vyjadrenie dotknutým subjektom.*

ČASŤ 2 - ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Základné informácie o obci

	Počet obyvateľov (k 31.12.2022)	Rozloha (km ²)	Hustota obyvateľstva (obyv./km ²)
obec Žbince	988	15,07	65,56
okres Michalovce	108 291	1019,26	106,24
Košický kraj	782 216	6754	115,82

Obec Žbince sa rozprestiera uprostred Východoslovenskej nížiny, na západnom vale rieky Laborec, v nadmorskej výške približne 104 metrov.

Obec leží juhozápadne od okresného mesta Michalovce, pričom od tohto mesta je vzdialená približne 12 km. Obec hraničí s katastrálnym územím obcí Ložín, Hatalov, Dúbravka a Vrbnica. Celková výmera katastrálneho územia obce je 1507 ha.

Centrum obce leží na súradnici 48° 39' 59" severnej zemepisnej šírky (N) a 21° 52' 43" východnej zemepisnej dĺžky (E). Nadmorská výška stredu obce

je 104 metrov nad morom a jej kataster sa rozkladá na ploche 15,07 km². Hustota obyvateľstva je 65,56 obyv./km².

Z hľadiska nomenklatúry územných štatistických jednotiek je obec na úrovni NUTS 3 súčasťou Košického samosprávneho kraja a na úrovni NUTS 4 (LAU 1) súčasťou okresu Michalovce. Cestná vzdialenosť obce od okresného mesta je 11 km a od krajského mesta je približne 60 km. Obec Žbince susedí s obcami Lastomír, Bánovce nad Ondavou, Hatalov, Laškovce, Ložín, Sliepkovce, Vrbnica, Zemplínska Široká.

Historický vývoj obce

Prvá písomná zbierka o obci pochádza z roku 1221, kedy sa obec spomína v listine Karola Róberta pri ohraničovaní Pozdišoviec, ale archeologickým výskumom boli objavené pamiatky, ktoré sú pozostatkami činnosti vtedajších obyvateľov Žbinciac. Archeológovia našli pri Žbinciach črep slovienskej keramiky z 9. až 10. storočia, zásobnú jamu s črepmi keramiky z 11. - 13. storočia, ale napr. aj kosáky z 13. - 16. storočia. Archeologické, jazykovedné a historické poznatky vedú ku konštatovaniu, že tamojšie sloviensko -slovenské sídlisko existuje od

9.storočia.

Žbince už od 13. storočia patrili šľachticom. Tí sa tam usadili a názov dediny používali od 14. storočia v prídomku. V roku 1455 si postavili kaštieľ, ktorý im mal byť spoľahlivým útočiskom proti vpádom a rabovaniu českých žoldnierov vojska Jána Jiskru z Brandýsa. Miestni zemanovia vlastnili Žbince aj v 17. storočí. Pred 12. storočím pod Žbincami vzniklo filiálne sídlisko a dedina Hatalov, ktorú od 14. storočia sporadicky pomenúvali maďarským názvom v zmysle Nižné Žbince, pričom samotné Žbince až v 16. storočí zriedkavo pomenúvali v zmysle Vyšné Žbince. Pravdepodobne v 13. storočí vznikla pri starom sídlisku s kostolom nová miestna časť, takže v prvej polovici 14. storočia aj úradne rozlišovali dve dediny s názvom Žbince. Od polovice 16. storočia dve sídliskové časti rozlišovali aj pomenovaniami Veľké Žbince a Malé Žbince.

V roku 1567 zdanili sedliakov vo Veľkých Žbinciach od troch port. Sedem želiarskych domácností daň neplatilo. V roku 1600 malo veľkožbinské sídlisko 14 obývaných poddanských domov, kostol, faru, školu aj kúriu zemanov. Na prelome 16. a 17. storočia boli Veľké Žbince stredne veľkou dedinou so zemianskymi, farskymi, ale najmä poddanskými obyvateľmi. V 17. storočí tamojšie sedliacke domácnosti chudobneli a ubúdalo ich. V roku 1610 zdanili sedliakov, ale aj želiarov spolu od 0,75 porty. Koncom 17. a začiatkom 18. storočia boli Veľké Žbince malou dedinou. V roku 1715 v nich žili iba dve sedliacke domácnosti, v roku 1720 už 9 domácností. V Malých Žbinciach v roku 1567 zdanili sedliakov od jednej porty, tri želiarske domácnosti daň neplatili. V roku 1600 malo maložbinské sídlisko 9 obývaných poddanských domov a kúriu zemanov. Aj Malé Žbince boli na prelome 16. a 17. storočia malou dedinou so zemianskymi, ale najmä poddanskými obyvateľmi. Začiatkom 17. storočia sedliacke domácnosti vymreli alebo sa odsťahovali. Žili tam však želiari, ktorých v roku 1610 zdanili od 0,25 porty. Na prelome 17. a 18. storočia boli Malé Žbince osadou. V roku 1715 tam žila jedna, v roku 1720 tri sedliacke domácnosti. Pri Žbinciach jestvovali v stredoveku osady alebo dediny Nagymezó, Pogorla, Stráža, Újor, ktoré však zanikli.

V prvej polovici 13. storočia žil v Žbinciach muž Šula, ktorý ako pristav z poverenia kráľa pôsobil pri riešení sporov. Názov Žbince prešiel nasledujúcim jazykovým vývinom: Čbinci, Čbince, Džbince, Žbince.

V Žbinciach bol kostol pravdepodobne pred 14. storočím, avšak správy o ňom sú od roku 1323. Zsvätený bol Sv. Margite. Tamojší farár Pavol okolo roku 1335 odovzdával desatinu z

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

príjmov od svojich farníkov do pápežskej pokladnice. Sídliškú časť, v ktorej sa nachádzal kostol ojedinelé pomenovali v zmysle Kostolné Žbince. V tamojšom kostole v 17. storočí, určite od roku 1620 a neskôr okolo roku 1700 slúžili bohoslužby evanjelickí reformovaní kazatelia, prípadne kazatelia evanjelického augsburského vyznania. Žbinská farnosť s filiálkami Hatalov a Vrbnica patrila k slovenským kalvínskym farnostiam v strednom Zemplíne. Už od stredoveku, okolo roku 1481 pôsobila v dedine farská škola. K dedine patrila aj vodný mlyn na rieke Duša, o ktorom je doklad z roku 1353.

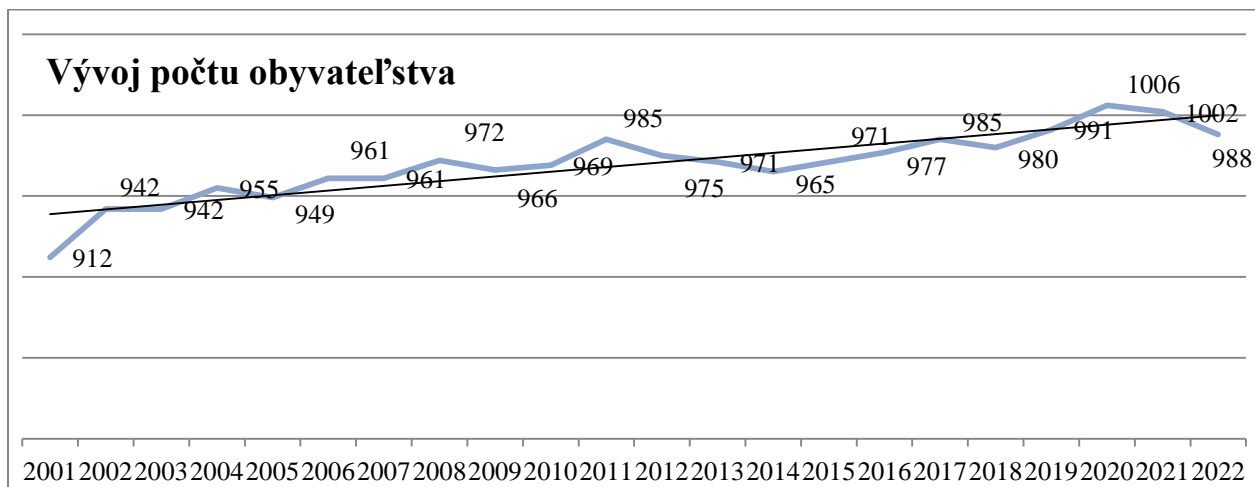
2.2 Analýza vnútorného prostredia

2.2.1 Demografický vývoj

Demografický vývoj patrí medzi základné ukazovatele vývoja obce. Dynamika pohybu a meniacej sa štruktúry populácie je odrazom pôsobenia vonkajších a vnútorných podmienok a ponúka podnety na rozvojové vízie, ako aj opatrenia do budúcnosti, a preto je potrebné venovať tejto oblasti adekvátnu pozornosť.

- **Vývoj počtu obyvateľov**

Na základe celkového vývoja obyvateľov v posledných dvoch desaťročiach si možno všimnúť postupný pozvoľný pokles v celkovom počte obyvateľstva. Kým v roku 2001 obec evidovala 912 obyvateľov, v roku 2021 bolo zaznamenaných 988 osôb. Od roku 2001 dochádza k postupnému nárastu obyvateľstva. Maximálny počet obyvateľov obec dokumentovala v roku 2020, kedy v obci žilo 1006 obyvateľov. Najnižší počet obyvateľov dokumentovala obec v roku 2001.

- **Pohyb obyvateľstva**

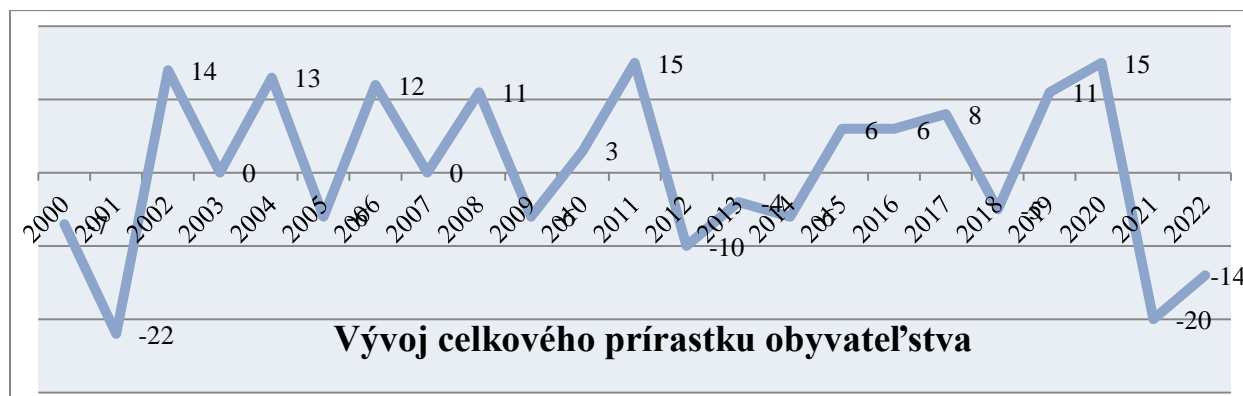

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Prírodný prírastok vyjadruje rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých. Pri zhodnotení celkového vývoju počtu obyvateľov je však nutné zvažovať aj počty prisťahovaných a vystťahovaných na/z trvalého pobytu v obci.

	2000	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet narodených	19	11	20	22	8	13	16	11	15	9	17	9	7
Počet zomretých	10	13	8	9	6	9	7	4	7	6	6	16	9
Počet prisťahovaných	16	11	16	14	17	15	14	19	1	20	17	17	4
Počet vystťahovaných	31	9	16	33	29	13	17	18	14	12	13	29	16

Aj keď sa v sledovaných rokoch vyskytli obdobia, kedy bol celkový prírastok obyvateľstva negatívny, vo väčšine sledovaných rokov sa vyskytli pozitívne hodnoty celkového prírastku, čo poukazuje na celkové pozitívne vývojové tendencie, ktoré sa podieľajú na celkom počte obyvateľstva obce Žbince. V rozmedzí rokov 2000-2021 celkový počet narodených a prisťahovaných do obce je o 43 občanov vyšší ako počet zomretých a vystťahovaných z obce. V kontexte toho je nutné zvažovať a podporovať opatrenia, ktoré by zvyšovali pôrodnosť, aby v budúcom období nedochádzalo k starnutiu a poklesu populácie. V dlhodobom horizonte je potrebné zvažovať podporu mladých rodín, bývania v obci a prilákanie nových obyvateľov do obce, čo sa môže pozitívne odraziť na ďalšom vývoji v tejto oblasti.

• Štruktúra obyvateľstva

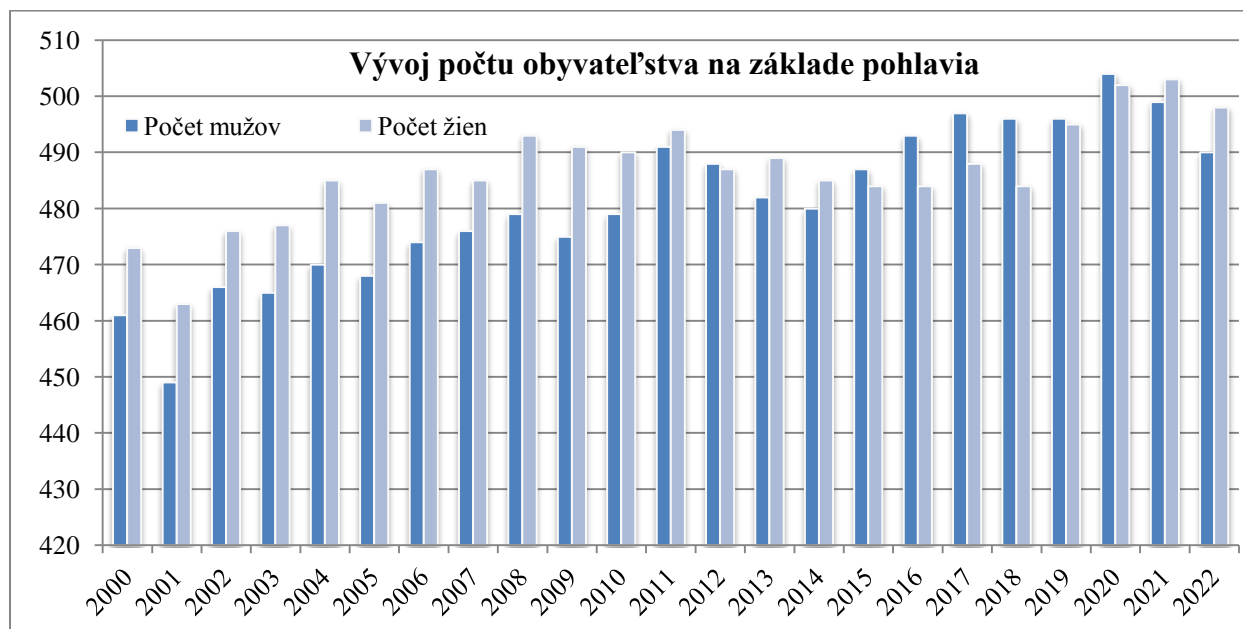
Na základe pohlavia

Z pohľadu zastúpenia jednotlivých pohlaví na celkovom počte obyvateľstva možno konštatovať pomerne vyvážený vývoj v počte mužov a žien. V sledovanom období sa vyskytujú obdobia, kedy prevažujú ženy, avšak tiež obdobia, kedy sa do popredia dostáva mužská

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

populácia. Najvýraznejší rozdiel na základe pohlavia bol zaznamenaný v roku 2009, kedy bolo v obci o 16 žien viac ako počet mužov v obci. Najnižší rozdiel bol dokumentovaný v roku 2012 a v roku 2019, kedy bolo v obci o 1 muža viac v porovnaní s počtom žien.

Na základe veku

Veková štruktúra obyvateľstva poukazuje na postupné starnutie obyvateľstva, čo býva zväčša dokumentované zvyšujúcim sa podielom osôb v rámci poproduktívneho veku, ako aj nárastom indexu starnutia populácie a zvyšovaním sa priemerného veku obyvateľov obce. V obci Žbince dochádza v rámci sledovaného obdobia rokov 1996 - 2022 k nárastu priemerného veku obyvateľstva, z priemerného veku 31,42 rokov na 36,2 roka, čo je však menej v porovnaní s celkovým priemerným vekom obyvateľstva v rámci SR. V kontexte indexu starnutia, v obci dochádza k nárastu tohto ukazovateľa, avšak pomalším tempom v porovnaní s priemerom Slovenskej republiky. V obci Žbince dochádza k nárastu osôb v skupine poproduktívneho veku a zároveň k poklesu skupiny osôb v predproduktívnom veku. V kontexte zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce je potrebné sústrediť sa na podporu mladých rodín a ich zotrvanie v obci, čo by zabezpečilo pozitívne demografické tendencie pre budúce obdobia.

Podiel osôb	1996	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020	2021	2022
v predproduktívnom veku	27,69	26,98	26,98	23,12	23,38	22,55	21,59	21,57	20,26	19,84
v produktívnom veku	61,68	63,17	64,91	68,52	65,81	65,82	66,3	66	67,66	67,51
v poproduktívnom veku	10,63	9,85	8,11	8,36	10,81	11,63	12,11	12,43	12,08	12,65

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Priemerný vek obyvateľstva										
	1996	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020	2021	2022
Žbince	31,42	31,86	32,43	33,67	34,33	35,25	35,6	35,73	35,85	36,2
SR	48,7	44,2	39,54	38,23	42,41	46,59	47,95	49,2	41,39	41,62
Index starnutia										
Žbince	38,4	36,51	30,08	36,16	46,26	51,58	56,07	57,6	59,61	63,78
SR	51,22	59,78	70,74	81,01	94,22	101,9	104,8	107,34	108,27	110,95

Zdroj: ŠUSR - Index vekového zloženia

Na základe národnosti

Podľa posledného sčítania z roku 2021 v obci Žbince výrazne prevláda slovenská národnosť, viac ako 90%, teda môžeme hovoriť o homogenite obce v rámci národnostného zloženia. 37 občanov sa prihlásilo k rómskej národnosti, 5 obyvateľov k maďarskej národnosti, 6 k ukrajinskej národnosti, 1 obyvateľ k českej národnosti a 1 obyvateľ k ostatným národnostiam. Pri 48 obyvateľoch národnosť zistená nebola.

Na základe náboženstva

V obci Žbince (SODB 2021) sa obyvatelia hlásia najmä k rímskokatolíckej cirkvi - 63,8%. Bez vyznania je v obci 13,31% obyvateľstva. Z iných náboženstiev sa občania hlásia ku gréckokatolíckej cirkvi (15,85%), evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (0,49%), reformovanej kresťanskej cirkvi (0,29%), pravoslávnej cirkvi (0,78%), náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia (0,2%), k iným náboženstvám (0,39%). Pri 50 obyvateľoch vierovyznanie zistené nebolo.

Na základe vzdelania

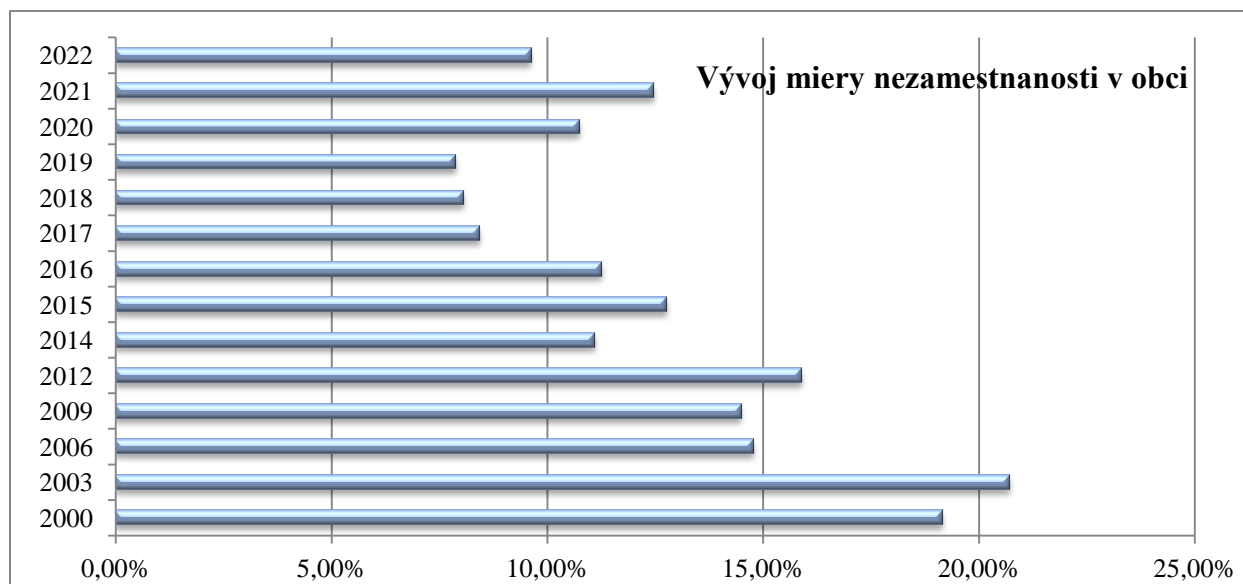
Štatistiky z roku 2021 poukazujú na fakt, že populácia v obci Žbince z hľadiska vzdelanostnej úrovne dosahuje najmä základné vzdelanie - takmer 42%. Úplné stredné vzdelanie s maturitou dosiahlo 16,14%, stredné odborné učňovské vzdelanie bez maturity má 15,26% občanov. Vysokoškolské vzdelanie v obci dosiahlo 6,07% populácie.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Na základe ekonomickej aktivity

Z pohľadu vývoja celkovej nezamestnanosti v obci možno pozorovať, že nezamestnanosť v obci sa postupne znižuje. Najvyššiu mieru nezamestnanosti obec Žbince evidovala v roku 2003, kedy bolo celkovo bez práce 195 obyvateľov. Najnižšiu mieru nezamestnanosti obec zaznamenala v roku 2019, kedy bolo bez práce 78 občanov.

2.2.2 Domový a bytový fond

V obci Žbince obývajú obyvatelia v prevažnej miere rodinné domy. Podľa štatistických údajov z roku 2021 (SODB 2021) je v obci celkovo 199 bytov, pričom 193 tvoria rodinné domy, 1 bytový dom, 1 ostatné budovy na bývanie, 1 inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia a 3 ostatné typy budovy.

Z pohľadu typu kanalizácie, 73,87% domácností je pripojených na kanalizačnú sieť, 19,1% je pripojených na septik/žumpu, 5,53% je bez kanalizácie. Z pohľadu typu vodovodu, 69,85% domácností je pripojených na verejnú vodovodnú sieť, 22,11% domácností využíva vlastnú studňu, 5 domácností je bez prípojky. Z pohľadu plynofikácie, 68,84% domácností je napojených na plyn, 29,65% napojených nie je. Pri troch domácnostiach plynofikácia zistená nebola.

Obdobie výstavby bytov v obci	
rok	počet bytov
pred r. 1919	1
1919-1945	13
1946-1960	48
1961-1980	115
1981-2000	14
2001-2010	2
2011-2015	1
2016 a neskôr	2
nezistené	3

2.2.3 Občianska vybavenosť

Verejná vybavenosť

Občianska vybavenosť zodpovedá veľkosti obce. Nakoľko je obec Žbince rozlohou aj počtom obyvateľov menšia obec, nenachádza sa tu nijaké zdravotné stredisko, ani lekár. Najbližšie zdravotnícke zariadenia sa nachádzajú v okolitých obciach a okresnom meste. Mimo územia obce sa nachádzajú tiež peňažné a bankové služby, ktoré sú situované najmä v okolitých mestách.

V rámci školskej infraštruktúry, na území obce sa nachádza základná škola s materskou školou v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Veľkosť školy a počet pracovníkov je determinovaná spádovosťou obce a tým, že školu navštevujú i deti z okolitých obcí - Hatalov, Vrbnica a Šamudovce. V rámci vyučovacieho procesu sa pedagógovia snažia o zabezpečenie dostatočnej odbornosti a pestrosti vzdelávacieho procesu, ako aj o bohatú mimoškolskú činnosť. Žiaci môžu po skončení vyučovania navštevovať množstvo krúžkov - biblický, čitateľský, futbalový, tvorivý, biologický, krúžok spoločenských hier, literárno-čitateľský, matematický, počítačový, športový, tanečno-spevácky, výtvarný, alebo krúžky varenia, tvorivých rúk či vševodka. V rámci aktivít a snahy pedagógov a zriaďovateľa školy sa zariadenia úspešne zapojilo do viacerých projektov financovaných z fondov Európskej únie, alebo prostredníctvom štátnych dotácií. V školskom roku 2022/2023 ZŠ navštevuje 288 žiakov.

Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie pre deti predškolského veku, z majoritných i marginalizovaných skupín. MŠ je umiestnená v neúčelovej budove, so štandardným priestorovým vybavením. MŠ poskytuje celodennú formu výchovy vzdelávania. MŠ je umiestnená v strede obce, v budove spoločne s obecným úradom. MŠ je jednotriedna, budova prízemná, s priestranými miestnosťami. Rozsiahly dvor je prispôsobený potrebám detí, ponúka priestor pre letné i zimné činnosti. Strava sa do MŠ dováža zo školskej jedálne pri ZŠ Žbince. V školskom roku 2022/2023 navštevuje MŠ 20 detí.

Pošta sa v obci Žbince nenachádza, obyvatelia využívajú poštu v susednej obci Hatalov. V kultúrnom dome sa nachádza obecná knižnica.

Z pohľadu možností športového vyžitia sú obyvatelia limitovaní. K dispozícii je jedno futbalové ihrisko, ktoré využíva najmä futbalov klub TJ Družstevník. Futbalový klub bol založený v roku 1952. V obci tiež pôsobí dobrovoľný hasičský zbor, ktorý je neziskovou organizáciou. DHZ sa pravidelne zúčastňuje hasičských pretekov a je aktívny aj v nadväznosti na

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

kultúrny život v obci, keďže usporadúva plesy či preteky.

V rámci širšieho okolia sú však bohaté možnosti cykloturistiky, turistiky, lyžovania, športového rybolovu, vodných športov a poľovníctva.

Z pohľadu kultúrneho vyžitia, ktoré je dôležité jednak pre obyvateľov obce, jednak pre zvýšenie možností cestovného ruchu sa obec každoročne usiluje o usporadúvanie množstva kultúrno-spoločenských podujatí. Kultúrne podujatia sú realizované najmä v miestnom kultúrnom dome, ktorý bol postavený v roku 1976 pre potreby obyvateľov obce. Obec sa realizovaním kultúrnych podujatí snaží o zachovanie kultúrneho dedičstva a spiestrenie voľného času obyvateľov. Na pravidelnej báze sa organizujú mariášový turnaj, hasičská súťaž, deň detí a rodiny, ples, detský karneval, vianočné zvyky, oslava Nového roku.

Komerčná vybavenosť

Komerčná vybavenosť obce je v tomto prípade limitovaná veľkosťou obce. V obci sa nachádzajú dve maloobchodné prevádzky, ktoré poskytujú možnosti nákupu potravín a zmiešaného, spotrebného tovaru. Obyvatelia majú tiež k dispozícii služby jedného pohostinstva a služby kaderníctva, ktoré sa v obci nachádzajú. Za ostatnými službami sú obyvatelia nútení dochádzať mimo územia obce.

2.2.4 Technická infraštruktúra

Technická vybavenosť (31. 12. 2022)	
Pošta	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno

Obec Žbince je plne elektrofikovaná. Všetky domy tak majú možnosť pripojiť sa k sieti elektrickej energie. V obci sa nachádzajú celkovo 4 trafostanice. Obec je 100% plynifikovaná, pričom plynovodný systém je zásobovaný zemným plynom. Kvôli cenám energií však obyvatelia obce pri vykurovaní využívajú i tuhé palivá. Obec má vybudovaný miestny vodovod, ktorý bol do prevádzky uvedený v roku 2006. V obci je dostupná aj verejná kanalizačná sieť, časť domov však naďalej využíva vlastnú žumpu/septik.

Na celom území obce je pokrytie všetkých mobilných operátorov. Obec má taktiež k dispozícii pripojenie na internet. Obecný rozhlas je umiestnený na stĺpoch sekundárneho elektrického vedenia, pričom ústredňa rozhlasu sa nachádza v kancelárii obecného úradu.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Obecným rozhlasom je pokrytých 100% obce, jeho stav je vyhovujúci a zodpovedajúci požiadavkám obce.

Obec zabezpečuje na pravidelnej báze aj odvoz komunálneho odpadu. Separovaný zber odpadov sa organizuje podľa druhu odpadu.

2.2.5 Hospodárstvo

V obci Žbince sa obyvatelia v minulosti zaoberali najmä poľnohospodárstvom, chovom dobytka, ošípaných a oviec. Samotná obec poskytuje svojim obyvateľom len málo možností na zamestnanie, a preto je väčšina nútená odchádzať za prácou do okolitých obcí a miest. V súčasnosti sa prejavuje najmä intenzívny pohyb za prácou, prejavujúci sa vo veľkom rozsahu dochádzky a odchádzky za zamestnaním.

	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fyzické osoby - podnikatelia	22	18	16	17	15	19	20	28	25
-z toho živnostníci	20	16	14	14	12	18	19	25	23
Právnické osoby	7	7	4	8	7	8	10	9	9
-z toho ziskové	0	0	2	3	3	3	5	5	5
-z toho neziskové	7	7	2	5	4	5	5	4	4

Finančné hospodárenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet, ktorý je zostavovaný podľa Zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a schvaľovaný obecným zastupiteľstvom.

Rozpočet na rok 2022 bol zostavený ako prebytkový. Výška príjmov bola schválená na úrovni 1 159 152 Eur, výška výdavkov vo výške 417 672 Eur. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Rozpočet po zmenách bol schválený vo výške 1 503 952,99 Eur - príjmová časť a 602 810,43 Eur - výdavková časť. V rámci uvedenej tabuľky v časti výdavky nie sú uvedené výdavky za ZŠ.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Rozpočet obce k 31.12.2022

	schválený rozpočet na rok 2022 (€)	rozpočet 2022 po zmenách (€)		schválený rozpočet na rok 2022 (€)	rozpočet 2022 po zmenách (€)
príjmy celkom	1159152,00	1503952,99	výdavky celkom	417672,00	602810,43
bežné príjmy	1129152,00	1326457,68	bežné výdavky	387672,00	428488,96
kapitálové príjmy	0,00	0,00	kapitálové výdavky	30000,00	167321,47
príjmové finančné operácie	30000,00	177495,31	výdavkové finančné operácie	0,00	7000,00

Tabuľka - Schválený rozpočet na rok 2023

	schválený rozpočet na rok 2023 (€)		schválený rozpočet na rok 2023 (€)
príjmy celkom	1218970,00	výdavky celkom	395970,00
bežné príjmy	1218970,00	bežné výdavky	395970,00
kapitálové príjmy	0,00	kapitálové výdavky	0,00
príjmové finančné operácie	0,00	výdavkové finančné operácie	0,00

Na rok 2023 bol schválený prebytkový rozpočet vo výške 1 218 970 Eur v príjmovej a 395 970 Eur vo výdavkovej časti. Bežný rozpočet bol schválený ako prebytkový, kapitálový rozpočet ako nulový.

Z pohľadu príjmov a výdavkov obce od roku 2015 možno konštatovať, že obec vykazovala najvyššie príjmy i výdavky v rozpočte v roku 2020, naopak - najnižšie príjmy na začiatku sledovaného obdobia, v roku 2015. Informácie poskytuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka - Štruktúra príjmov a výdavkov obce od roku 2015

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023- plán
Príjmy	754682,02	840125,65	880697,94	1153157,21	1260088,40	1634812,28	1509069,19	1484193,82	1218970,00
Výdavky	227094,07	229501,17	264983,13	508725,77	410631,81	739982,49	519282,48	577984,05	395970,00

2.3 Analýza vonkajšieho prostredia

2.3.1 Poloha obce

Obec Žbince sa nachádza vo východnej časti Slovenska, v Košickom samosprávnom kraji, v strednej časti okresu Michalovce.

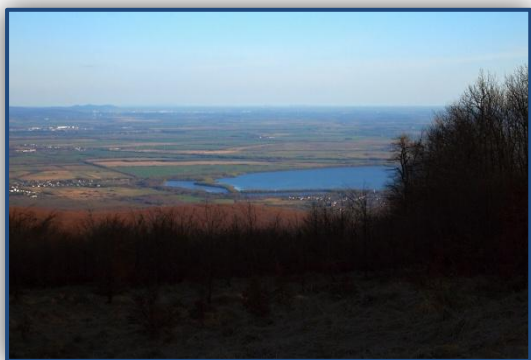
Obec je situovaná uprostred Východoslovenskej nížiny, na západnom násosovom vale rieky

Laborec, v priemernej nadmorskej výške 104 metrov nad morom. Reliéf je málo členitý, plochý, rovinatý, iba ojedinele sa tu nachádzajú morfológicky výrazné presypy a duny viatych pieskov.

Zemepisné súradnice obce Žbince sú 48°39'59" severnej zemepisnej šírky a 21°52'43" východnej zemepisnej dĺžky. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1507 hektárov pôdy.

2.3.2 Geologická stavba a prírodné podmienky

Obec Žbince sa rozprestiera na území Východoslovenskej nížiny, ktorá je druhou najväčšou nížinou na Slovensku. Východoslovenská nížina sa delí na dva geomorfologické celky – Východoslovenskú pahorkatinu a Východoslovenskú nížinu a predstavuje rozsiahlu neogénno-kvartérnu tektonickú depresiu vyplnenú neogénnymi morskými, brakickými a jazernými sedimentmi na povrchu prekrytými prevažne fluviaálnymi a eolickými kvartérnymi sedimentmi. Sedimenty redeponované z okolitých pohorí tvoria íly, piesky, štrky, čiastočne tufy a tufity. Prevládajúce pôdne typy – pôdy illimerizované a hnedé pôdy nížin.

Východoslovenská rovina má monotónny reliéf akumuláčnej roviny s amplitúdou do 30 m, Východoslovenská pahorkatina hladko modelovaný mierne zvlhnený reliéf, ktorého amplitúda zriedka prekračuje hodnotu 100 m. Nadmorská výška nížiny sa pohybuje od 94 m do 300 m.

Klíma Východoslovenskej nížiny je mierne kontinentálna. Väčšia časť nížiny má teplú, suchú a mierne suchú klímu so studenou zimou.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Na Východoslovenskej pahorkatine je klíma mierne teplá a mierne vlhká, humídnejšia. Východoslovenská nížina je typickým agrárnym ekosystémom so špecifickým charakterom pôdnej pokrývky. Obec patrí do veľmi teplej oblasti, podoblasti mierne suchej, okrsku teplého, mierne suchého s chladnou zimou. Jedná sa o typ nížinnej klímy, suchú až mierne suchú, prevažne teplú. Katastrálne územie obce Žbince patrí do fyto geografickej oblasti stredoeurópskej a východoeurópskej teplomilnej flóry. Fyto geografický obvod - rozhranie slovenskej predkarpatskej flóry a exotermnej panónskej flóry. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo +8 až +9°C. Najteplejší mesiac je júl s priemernou teplotou +15 - 16o C, najchladnejší január má priemernú teplotu - 0,1°C a nižšiu. Ročná oblačnosť pod 60%.

Trvanie slnečného svitu za rok je 2200hodín. Dlhodobé trendy zrážkových bilančných zmien sú evidentné aj v tejto oblasti. Vo všetkých zrážkomerných staniaciach okresu Michalovce došlo v sledovaných rokoch od r. 1900 do 1975 k poklesu sezónnych, ale aj ročných bilancií. Najnižší trendový pokles bol zaznamenaný v zrážkomernej stanici Malčice.

Smer vetra v roku južný 19 %, severný 11%, západný 5%, východný 2%, SZ - 4%, SV - 4%, JV - 4%, JZ - 3%, na bezvetrie pripadá 48% v roku.

Vznik a vývoj pôd na Východoslovenskej nížine je výrazne ovplyvnený pôdotvornými podmienkami, z ktorých dominujú substrátovo-morfologicko-hydrologické a klimatické podmienky. Fluviálna činnosť sa tu prejavovala ukladaním náplavových kužeľov na úpätí pohorí a pozdĺž väčších tokov na Východoslovenskej

rovine sa uložili fluviálne sedimenty vo forme agradačných valov, ktoré tvoria veľmi ploché mierne vyvýšeniny popri riekach. Ich šírka je niekoľko kilometrov. Oproti príľahlým depresiám vystupujú o 1 – 3 m (je to rozľahlé územie s nadmorskou výškou 94 – 120 m s disekciou reliéfu okolo 26 m a malým sklonom jednotlivých foriem reliéfu). V dôsledku geologicko-tektonicko-morfologických pomerov sa na Východoslovenskej rovine vytvoril špecifický hydrogeosystém (konfigurácia riečnej siete a obeh podzemnej vody).

Z hľadiska hydrologických pomerov je dotknuté územie odvodnené riekou Laborca, ktorá patrí do zbernej oblasti Tisy. Tok Laborca je s priemerným prietokom $Q = 54,0 \text{ m}^3/\text{sec}$, minimálny prietok $Q_{\min} = 3,84 \text{ m}^3/\text{sec}$, storočná voda $1100 \text{ m}^3/\text{sec}$. Celé územie spadá do oblasti ohrozenej veternou a vodnou eróziou.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Podmienky na Východoslovenskej nížine, predovšetkým nedostatočná kapacita korýt riek, tvoria predpoklad na vznik rozsiahlych záplavových území. Vodohospodárske úpravy riešia tento problém systémom ochranných hrádzi, kanálov, vodných nádrží a suchých poldrov. Všetky vodohospodárske stavby si vyžadujú sústavnú údržbu a opravy, ktoré v súčasnosti absentujú. Východoslovenská

nížina predstavuje v súčasnosti takmer úplne odlesnené územie.

Teplé podnebie Východoslovenskej nížiny vytvárajú dobré podmienky pre poľnohospodárstvo. Medzi hlavné plodiny, ktoré sa tu pestujú patrí pšenica, jačmeň, kukurica, v menšom množstve sa pestuje cukrová repa, ovocie a zelenina. Z pohľadu živočíšnej výroby sa chovajú ošípané, hovädzí dobytok, hydina.

V katastrálnom území obce a jej bezprostrednom okolí sa nachádza už iba zbytková časť bývalých lesných porastov. Z pohľadu spoločenstiev dominujú jaseňovo-dubovo-brestové lesy s prímiesou hrabu. V bylinnom poraste dominuje konvalinka voňavá, brečtan popísaný, vyskytuje sa tu i chránená korunovka strakatá. Z chránených druhov sa tu ďalej nachádza bleduľa jarná.

Z pohľadu zoologického začlenenia patrí obec do provincie Karpaty, oblasť panónska, obvod juhoslovenský, okrsk potiský-pahorkatinný. Z hľadiska zoogeografického zloženia fauny sa v širšom území vyskytuje pestrá paleta živočíšnych druhov – orientálne druhy, druhy európskeho rozšírenia, mediteránne prvky, borealpínske a boreomontánne druhy, endemity. Rieka Laborec predstavuje hlavnú migračnú cestu pri jarých a jesenných migráciách vtákov, čo značne ovplyvňuje biodiverzitu vtáčích spoločenstiev.

Databanka vyskytujúcich sa živočíchov

Vtáky	Sýkorka veľká, belasá, bieloľica Prepelica poľná Jarabica poľná Bažant poľovný Hrdlička záhradná, poľná Kačica divá Bocian biely Vrabc domový, poľný Rybárik obyčajný, riečny Ďateľ veľký Havran čierny, poľný Drozd čvíkotavý, čierny, plavý Trasochvost biely, horský
--------------	---

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

	Škovránok poľný Stehlík pestrý, konopiar, zelený, čízavý Vrabc domový, poľný Dudok obyčajný
Cicavce	Hraboš poľný Krt obyčajný Potkan obyčajný Myš domová Ondatra pžmová Zajac poľný Sviňa diva Jelen hôrny Srna obyčajná Netopiere
Plazy a obojživelníky	Užovka obyčajná Slepúch lámavý Ropucha obyčajná Skokan hnedý, zelený
Hmyz a motýle	Babôčka pávoooká, admirálska Bystruška fialová Lienka sedembodková Kliešť obyčajný

2.3.3 Dopravná infraštruktúra

Obec Žbince sa nachádza 12 km od okresného mesta Michalovce, 58 km od mesta od krajského mesta Košice. Dopravnú infraštruktúru tvoria miestne komunikácie. Keďže obec sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenska, nachádza sa v blízkosti maďarských i ukrajinských hraníc. Priamo od hraníc s Maďarskou republikou je obec vzdialená 42 km, od hraníc s Ukrajinou 43 km (priechod cez obec Vyšné Nemecké).

- **cestná doprava** - z hľadiska dopravných väzieb v širšom záujmovom území zahŕňajúcom územie okresu Michalovce základnú komunikačnú i urbanizačnú sieť okresu tvorí štátna cesta III/3739, ktorá vedie

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

od obce Močarany smerom na Veľké Raškovce, s možnosťami odbočenia na Budkovce alebo na Dúbravku. Cesta III. triedy má charakter zbernej a obslužnej komunikácie, na ňu sú napojené miestne komunikácie, ktoré zabezpečujú dopravné napojenie až k jednotlivým stavebným parcelám. Obec má celkom 5,74 km miestnych komunikácií, ktorých opravu zabezpečuje priebežne, podľa potreby. Všetky cesty sú v správe obce, obec nemá štátne komunikácie.

- **autobusová doprava** - autobusová doprava, ktorú zabezpečuje spoločnosť ARRIVA Michalovce s.r.o., je jedinou formou hromadnej dopravy v tomto území. Obcou denne prechádza niekoľko autobusových spojov, ktoré zabezpečujú prepojenie na okolité obce či okresné mesto.
- **železničná doprava** - cez obec železničná trať nevedie. Obyvatelia majú teda možnosť využiť železničnú dopravu v okresnom meste Michalovce alebo v susednej obci Hatalov.
- **iné formy dopravy** - v okrese Michalovce sa nachádza niekoľko letísk ručených na letecké opravy. Jedno takéto letisko sa nachádza aj v susednej obci Hatalov, ďalšie sú obciach Senné, Kačanov, Veľké Kapušany. Najbližšie však obyvatelia obce môžu leteckú dopravu využiť na letisku v Košiciach, príp. v Poprade. Vodná doprava v regióne absentuje.

2.3.4 Životné prostredie

Ochrana životného prostredia je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality života súčasných aj budúcich generácií. Výzva spočíva v tom, skombinovať ju s nepretržitým hospodárskym rastom takým spôsobom, ktorý by bol dlhodobou udržateľný. Vzhľadom na klimatické zmeny je táto výzva čoraz pálčivejšia. Žbince sú obcou, ktorá má pomerne dobrý potenciál v oblasti rozvoja cestovného ruchu a vzhľadom na tento fakt, ako i na potrebu zachovania prírody ako celku je trvalo udržateľný rast rešpektujúci environmentálne špecifiká a ohrozenia významnou prioritou v rozvoji obce.

Priamo v lokalite obce a ani v jej blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne zdroje znečistenia ovzdušia, ktoré by výrazným spôsobom negatívne ovplyvňovali stav životného prostredia. V obci nemá sídlo ani prevádzku žiadna firma, ktorej činnosť by mala podstatný vplyv na kvalitu ovzdušia a vôd. Znečisťovanie ovzdušia vzniká len zadymovaním obytnej zóny spaľovaním dreva a uhlia, ktoré sa používa na vykurovanie rodinných domov.

Odpadové hospodárstvo

V obci Žbince je organizovaný separovaný zber odpadov. Obec Žbince má v platnosti VZN č. 2/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce, ktoré upravuje spôsob nakladania s komunálnymi odpadmi.

Systém zberu jednotlivých druhov odpadu sa realizuje nasledovne:

- Zmiešané plasty a PET fľaše - zber 1x mesačne,
- papier a VKM - zber 5x ročne,
- sklo /nevratné sklenené fľaše, zaváraninové fľaše, ostatné sklenené obaly, vázy, poháre, úlomky tabuľového skla/ - zber 6x ročne,
- kovové obaly a elektroodpad /plechovky, konzervy, kovové uzávery, kovové súdky/ - zber 2x ročne,
- nebezpečný odpad - zber sa vykonáva dvakrát ročne,
- oleje - zber sa v obci realizuje 4x ročne.

Aktuálne sa v obci nenachádza žiadna čierna skládka. V prípade ich výskytu, obec systematicky pristupuje k ich likvidácii.

2.3.5 Cestovný ruch

Na základe regionalizácie do oblasti cestovného ruchu podľa Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja sa územie obce Žbince zaraďuje do Dolnozemplínskeho regiónu, ktorý má v dlhodobom horizonte výborný potenciál na pobyt a rekreáciu pri vode, pobyt a rekreáciu pri termálnej vode, vodné športy, vodnú turistiku, pobyt v horskom a lesnom prostredí, pobyt na vidieku a vidiecky turizmus, pešiu turistiku, cykloturistiku, zjazdové lyžovania a snowboarding, lyžiarsku turistiku, poznávanie kultúrnych pamiatok a v strednodobom horizonte potenciál na pobyt a rekreáciu pi vode, pešiu turistiku, zjazdové lyžovania a snowboarding, poznávanie kultúrnych pamiatok, návštevu múzeí a galérií, poznávanie miestnych tradícií, športové aktivity, návštevu športových, kultúrnych, spoločenských, náboženských a folklórnych podujatí, obchodný turizmus, ubytovacie služby.

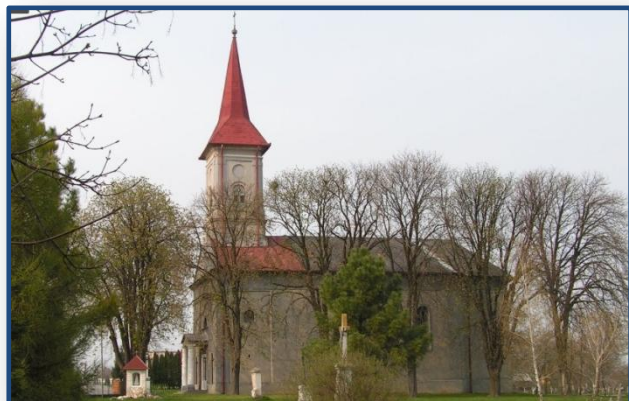
V strednodobom horizonte má región najmä regionálny význam, v dlhodobom horizonte sa však jeho význam zvyšuje na nadregionálnu úroveň.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Prednosťou obce Žbince je krásne prírodné prostredie, v ktorom sa obec nachádza. Medzi

významné historické pamiatky v obci patrí neskoro klasicistický kostol sv. Anny z roku 1824 a kaplnka sv. Jána Nepomuckého z roku 1804. Kostol je jednoloďová, pomerne dlhá stavba so segmentovým uzáverom prebytéria a do štítového priečelia stavanou vežou, v interiéri zaklenutá pruskými klenbami s klenbovými pásmi, ktoré dosadajú na rímsy nástenných

dvojitých pilierov. Na západnej strane lode je murovaný organový chór. Veža má malý portikus s dvomi stĺpmi a tympanómom. Na vchode je termové okno. Kaplnka sv. Jána Nepomuckého sa nachádza na obecnom cintoríne. Kaplnka je centrálna kruhová stavba s malou kupolou, hladkými fasádami a polkruhovo zakončenými oknami, ktorá patrí do zoznamu národných kultúrnych pamiatok. K ďalším zaujímavým pamiatkam patrí Dom ľudovej architektúry a sypanec, ktoré nie sú zapísané do zoznamu národných kultúrnych pamiatok.

Širšie okolie obce ponúka široké možnosti turistického vyžitia. V okolí sa nachádza niekoľko významných turistických a voľnočasových lokalít:

- Morské oko,
- pešie turistické trasy vo Vihorlatských a Slanských vrchoch,
- Zemplínska šírava,
- Tokajská vína cesta,
- Prístav Lodenica - Hôrka,
- Chránená krajinná oblasť Vihorlat,
- Chránená krajinná oblasť Latorica,
- Senianske rybníky,
- Dendrologický park v Pavlovciach nad Uhom,
- Beňatinská veľryba.

V okolí obce sa tiež nachádzajú viaceré kultúrne a cirkevné pamiatky:

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

- hrady - Viniansky hrad, hrad Zemplín, Purušťan, Tibavský hrad, hrad v Kráľovskom Chlmcí, Veľký Kamenec, Brehov, Čejkov,
- kaštiele - kaštieľ v Príbeníku, Boršiansky kaštieľ, kúria rodiny Wiczmándy a Budkovský kaštieľ, kaštieľ v Strede nad Bodrogom,
- sakrálne stavby - rímskokatolícky farský Chrám narodenia Panny Márie, gréckokatolícky Chrám sv. Ducha, gréckokatolícky farský chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky, kapln sv. Antona Paduánskeho, rímskokatolícky kostol v Ruskej, kostol v Klokočove,
- kláštory - Brehov, kláštor Redemptoristov v Michalovciach
- drevené kostolíky - Ruská Bystrá, Inovce.

Z pohľadu technických pamiatok medzi najvýznamnejšie pamiatky v okolí obce Žbince patria raritný lanový most v Ptrukši, pozostatky úzkokoľajky v Remetských Hámroch, Kamenné mostíky v Trnave pri Laborci, podzemné tufové pivnice v Tokajskej oblasti, vodné mlyny.

2.4 Zhodnotenie realizovaných opatrení rozvoja územia

Obec Žbince zabezpečuje správu územia a majetku, trvalú udržateľnosť a rozvoj obce činnosťou vlastnej samosprávy a prostredníctvom jej zamestnancov. Súčasná samospráva obce je vedená starostom obce a 5-členným obecným zastupiteľstvom zvoleným v komunálnych voľbách 2022.

V uplynulom období sa obec sústredila na správu územia a riadenie rozvoja obce podľa schváleného *Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Žbince na roky 2017-2022*. Správa územia, majetku obce a jej ďalší rozvoj sú samosprávou riadené na základe ročného finančného plánu a rozpočtu obce na príslušný kalendárny rok s výhľadom na nasledujúce dva roky.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

2.4.1 Ex-post hodnotenie doterajších opatrení realizovaných na zabezpečenie rozvoja obce

Obec Žbince počas minulých rokov uplatňovala priebežne princíp zaistovania trvale udržateľných aktivít a investičného rozvoja obce na báze disponibilných vlastných zdrojov obecného rozpočtu, zo zdrojov príležitostne získaných predajom majetku obce a doplnkovo z dotácií zo štátnych účelových zdrojov poskytovaných ústrednými orgánmi štátnej správy.

Najvýznamnejším rozvojovým projektom minulých rokov bolo dobudovanie technickej infraštruktúry, ktorá prebehla v roku 2023, za náklade schválenej dotácie v rámci OP Ľudské zdroje.

Rozvoj obce stagnuje vo viacerých otázkach. V dôsledku nedostatku vlastných finančných prostriedkov je obec nútená pracovať na rozvoji obce postupne, s využitím finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov Európskej únie. Rozvoj obce Žbince je z dlhodobého hľadiska možno oprieť o krásne prírodné prostredie, ktoré je vhodné na turistiku a tiež na rozvoj lesného hospodárstva, čo by však vyžadovalo zefektívnenie čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu, prijímanie opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia pre malých a stredných podnikateľov a potrebu vytvárania partnerstiev pri riešení problematiky rozvoja obce a regiónu, kde sa obce nachádza - od spolupráce samosprávy, orgánov štátnej správy, podnikateľských subjektov a pod.

Významným prínosom pre životné prostredie je dlhodobo zavedený a fungujúci zber separovaného odpadu.

Prehľad realizovaných projektov:

Rok podania/schválenia projektu	Názov projektu	Poskytovateľ	Výška príspevku v €
2018	Prevenencia kriminality	MVSR	10 000
2018	Modernizácia hasičskej zbrojnice	MVSR	13 595
2020	Rozšírenie kamerového systému	MVSR	5 399
2022	Zvyšovanie energetickej účinnosti KD Žbince	Envirofond	98 570
2023	Dobudovanie technickej infraštruktúry	OP Ľudské zdroje	225 000

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií

Obec nadviazala v rámci rozvoja na existujúci dokument Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, pričom veľkým projektom bolo dobudovanie technickej infraštruktúry. V rozsahu dostupných zdrojov a obmedzeného rozpočtu obce, v predchádzajúcom období obec realizovala v roku 2022 projekt Zvyšovanie energetickej účinnosti KD Žbince. Ďalšie väčšie projekty obec nebola schopná realizovať ďalšie veľké projekty. Nedostatok voľnočasových aktivít a možností športového a kultúrneho vyžitia v obci sa odráža na náraste osôb v dôchodkovom veku a znižovaní počtu mladých rodín na území obce. Vystaňovalectvo z obce za prácou naďalej presahuje prísťahovanie za novým vidieckym bývaním v čistom prostredí. Neexistujúca infraštruktúra miestnej zdravotnej starostlivosti /ambulancie, lekáreň/, územie bez zariadenia pre sociálnu starostlivosť, absencie sú faktory, ktoré vystaňovanie z obce ešte viac podporujú.

1.1. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PRO neimplementovala

V prípade, ak by sa stratégia rozvoja určené Programom rozvoja obce Žbince nerealizovala, možno očakávať prehlbovanie poklesu osídľovania územia a nárast vystaňovalectva z riešeného územia. Súčasne by dochádzalo k ďalšiemu nárastu starnutia obyvateľstva v prostredí bez dobudovanej technickej, sociálnej a environmentálnej infraštruktúry.

1.2. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	<i>Demografický rast obyvateľstva</i>
	Územno-technické	<i>Dostatočné kapacity na kvalitné bývanie na vidieku v rodinných domoch vo vidieckom prostredí</i>
	Prírodno-environmentálne	<i>Absencia akútnych ekologických záťaží v životnom prostredí</i>
	Inštitucionálno-organizačné	<i>Fungujúca miestna samospráva a zriadenie odborných komisií pre rozvoj jednotlivých oblastí verejného a spoločenského života so zapojením občanov Informovanosť obyvateľov obce prostredníctvom webovej stránky obce a miestneho rozhlasu</i>
Problémy a limity	Socioekonomické	<i>Mimoškolské aktivity detí a mládeže mimo územia obce, nárast obyvateľov v poproduktívnej skupine</i>
	Územno-technické	<i>Finančná náročnosť realizácie potrebných opatrení pre vybudovanie a modernizáciu technickej infraštruktúry</i>
	Prírodno-environmentálne	<i>Zmena klímy a využívania územia</i>
	Kultúrne	<i>Chýbajúce záujmové združenia občanov - najmä v mladších a stredných vekových skupinách</i>
	Inštitucionálno-organizačné	<i>Absencia vlastných kapacít na prípravu a realizáciu rozvojových projektov, absencia ponuky sociálnych služieb na</i>

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

území obce.

1.3. identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Na základe vývoja vo vonkajšom prostredí, PRO Žbince reaguje primárne na potreby obstarania a poskytnutia externých finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu a fondov Európskej únie s cieľom dobudovania a modernizácie technickej infraštruktúry obce ako základnej podmienky pre plnohodnotný život v rámci riešeného územia.

V nadväznosti na vyššie uvedené je nutné na národnej a regionálnej úrovni zabezpečiť prístup k zdrojom štátneho rozpočtu a fondov EÚ s cieľom zabezpečenia vyrovnávaní disproporcií a potrieb technickej, environmentálnej a spoločenskej vybavenosti územia jednotlivých obcí. Taktiež je nevyhnutné zjednodušiť poskytovanie externých zdrojov zo štátnych a európskych rozpočtov s cieľom zlepšenia vybavenosti územia obcí.

Výzvou v rámci regionálneho rozvoja SR ostáva presun kompetencií a decentralizácia rozhodnutí na územie samosprávnych krajov, spoločné projekty v rámci konkrétnych samosprávnych celkov a vytvorenie podmienok na územnú spoluprácu na úrovni všetkých aktérov územného rozvoja - najmä občanov, podnikateľských osôb ako aj záujmových združení v danom regióne a samospráve.

1.4. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Silné stránky

- pravidelný odvoz TKO a separovanie,
- existencia materskej a základnej školy v obci,
- vybudovaná technická infraštruktúra,
- zachovávanie ľudových tradícií, zvykov a remesiel,
- atraktivita prírody, rozmanitá fauna a flóra v obci a okolí,
- prírodné krásy a pamiatky v okolí obce,
- vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu,
- existencia cyklotrás a turistických chodníkov, ako aj vhodné podmienky pre budovanie ďalších turistických a cykloturistických chodníkov,
- geografická poloha vhodná na turistiku,
- kvalita životného prostredia napriek existujúcim zdrojom znečistenia v širšom okolí obce.

Slabé stránky

- nedostatok vlastného investičného kapitálu,
- odliv mladých ľudí a starnutie populácie,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva,
- nezamestnanosť a nedostatok pracovných príležitostí priamo na území obce,
- vandalizmus,
- nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,
- absencia zdravotného strediska, lekárne, pošty na území obce,
- slabíni ľudský potenciál,
- technický stav ciest,
- chýbajúce voľnočasové aktivity a podujatia pre mládež,
- nedostatočná informovanosť obyvateľstva o možnostiach podnikania v cestovnom ruchu,
- existencia čiernych skládok,
- nedostatočná propagácia obce a regiónu,
- chýbajúce služby na území obce,
- emisie z vykurovania tuhým palivom,
- nevedomosť a nezáujem ľudí o ochranu

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

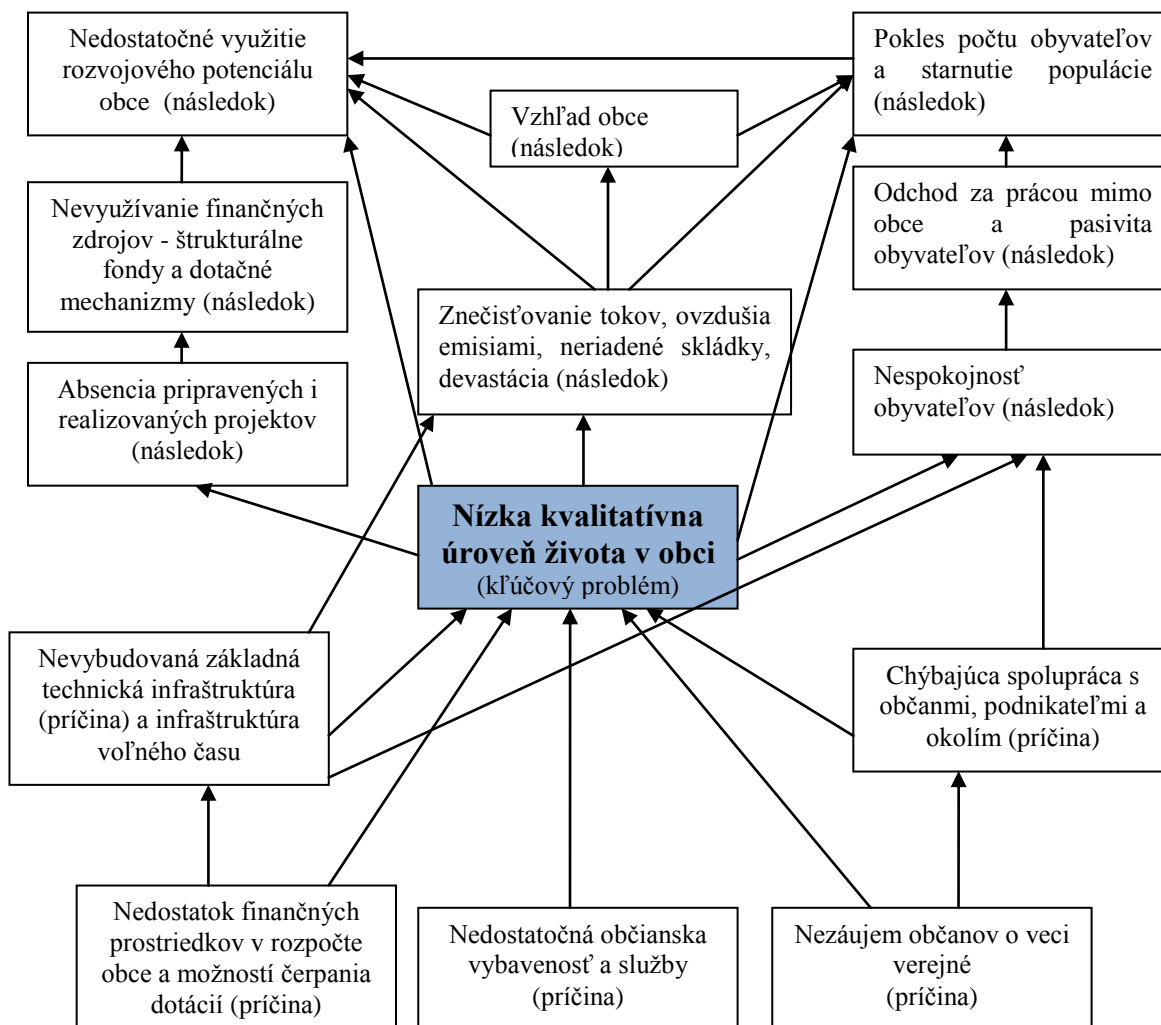
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • využívanie podpory štrukturálnych fondov EÚ, • vytváranie partnerstiev pri riešení problematiky rozvoja obce a regiónu - spolupráca samosprávy, orgánov štátnej správy, podnikateľov, mimovládnych organizácií a pod., • zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, • zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k informačným technológiám a k finančným zdrojom pre podnikanie, • zriadenie podporných mechanizmov na štátnej a regionálnej úrovni.	<p>životného prostredia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • neprehľadné, chýbajúce a nevhodné koncepcie na úrovni štátu a regiónu, • často sa meniaci legislatíva - daňová, úverová, odvodová a pod., • nemotivujúce podnikateľské prostredie, absencia systémových nástrojov podpory, • negatívny dlhodobý demografický vývoj, • nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a obnovu infraštruktúry, na údržbu a obnovu kultúrnych a historických pamiatok, • nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, • nadmerné využívanie fosílnych palív, • dlhodobé zmeny klímy, • dlhodobé a systematické znehodnocovanie životného prostredia.
Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy	
<p>Na základe definovania slabých a silných stránok, príležitostí a hrozieb, obec Žbince sa v nasledujúcom období zameria na maximalizáciu využitia vnútorných zdrojov - predovšetkým polohy obce, jedinečnosti prírodného prostredia, dostatku pracovnej sily, organizačných schopností samosprávy, využitie spolupráce a del'by práce medzi partnerov s cieľom implementácie inovačne orientovanej smart stratégie rozvoja, ktorá zabezpečí udržateľný rozvoj obce a kvalitu života obyvateľov na jej území.</p>	
<p>Obec Žbince sa na základe vyššie uvedeného bude snažiť o efektívne využívanie finančných prostriedkov a zdrojov, ktoré budú adresne využívané na naplnenie rozvojových potenciálov v rámci jednotlivých oblastí hospodárskeho či sociálneho života, namiesto hľadanie riešení už existujúcich problémov.</p>	
1.5. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja	
<p>Na základe najvýznamnejších silných stránok a príležitostí obec Žbince definuje ako hlavné faktory rozvoja :</p> <ul style="list-style-type: none"> • prírodné bohatstvo a možnosti rozvoja cestovného ruchu vo viacerých oblastiach, • podmienky pre rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti. <p>Na základe definovania slabých stránok a hrozieb vyplývajú pre obec Žbince kľúčové disparity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potreba dobudovania technickej a sociálnej infraštruktúry, • absencia voľnočasových, športových a kultúrnych možností priamo na území obce.	

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je nevyhnutné pre zabezpečenie čo najvyššej adresnosti programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja a sú rozhodujúce pri definovaní stratégie a programovej štruktúry Programu rozvoja obce.

1.6. Strom výziev a problémov

1.7. Východiská pre špecifické stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov v rámci PHRSR VÚC

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Stratégia Európa 2020	2014-2020	EU	http://ec.europa.eu
Partnerská dohoda SR/EU na r.2014-2020	2014-2020	NUTS I - SR	www.mindop.sk
Národná stratégia	2014-2030	NUTS I - SR	www.rokovania.sk

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

<i>regionálneho rozvoja SR 2020/30</i>			
<i>Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov na roky 2014-2020</i>	<i>2014-2020</i>	<i>NUTS I - SR</i>	<i>www.rokovania.sk</i>
<i>Stratégia hospodárskej politiky SR - Slovensko2020+</i>	<i>2013-2020+</i>	<i>NUTS I - SR</i>	<i>www.rokovania.sk</i>
<i>Program Slovensko</i>	<i>2021-2027</i>	<i>NUTS I - SR</i>	<i>www.mindop.sk</i>
<i>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2016-2022</i>	<i>2016-2022</i>	<i>NUTS III - KSK</i>	<i>web.vucke.sk</i>

ČASŤ 3 - Strategická časť

Obsahom tejto časti je spresnenie vízie a hlavného cieľa, ako aj určenie priorít a strategických cieľov programu rozvoja. Priority a strategické ciele sú naviazané na priority a ciele Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, priority a ciele definované v Partnerskej dohode medzi EÚ a SR pre obdobie 2021-2027.

V rámci tejto časti sú zhrnuté budúce predstavy o obci, ktoré by sa mali dosiahnuť rozvojovými zámermi definovanými v stratégii rozvoja. Hlavným cieľom strategickej vízie je poskytnúť smer pre strategické plánovanie, ako aj pre implementáciu navrhnutých opatrení. Vízia tiež vykresľuje želanú budúcnosť tým, ktorí v obci žijú, pracujú, navštevujú ju, či v nej podnikajú, alebo ktorí v nej plánujú investovať.

3.1 Rozvojová stratégia

3.1.1 Vízia rozvoja a hlavný cieľ

VÍZIA OBCE:

Obec Žbince bude obcou modernou a perspektívnou pre všetkých jej obyvateľov, ktorým bude zabezpečená neustále sa zvyšujúca kvalita života, s využitím všetkých zdrojov a v súlade s ochranou životného prostredia a udržateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.

STRATEGICKÝ CIEĽ:

Zabezpečiť trvalo udržateľný rast obce Žbince, ktorý sa primárne sústreďí na kontinuálne zlepšovanie kvality života v obci a zvyšovanie životnej úrovne všetkým jej obyvateľom prostredníctvom modernizácie a obnovy majetku obce a budovaním dopravnej a technickej infraštruktúry s využitím miestneho prírodného potenciálu.

3.1.2 Štruktúra priorít a ich väzby

1.prioritná oblasť - Hospodárska oblasť

- obec Žbince pre obdobie rokov 2024-2030 v rámci tejto oblasti definovala prioritné ciele, ktorými sú najmä zlepšenia dopravnej a technickej infraštruktúry obce.

2. prioritná oblasť - Sociálna oblasť

- obec Žbince pre obdobie rokov 2024-2030 v rámci tejto oblasti definovala najmä potreby skvalitnenia účelnosti verejných budov a zlepšenie voľnočasových možností.

3. prioritná oblasť - Environmentálna oblasť

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

-obec Žbince si v rámci tejto oblasti stanovila jeden konkrétny špecifický cieľ - zlepšenie stavu životného prostredia. Konkrétne opatrenia/projekty však obec vzhľadom na súčasnú situáciu nedefinovala. Priebežne však sleduje aj ďalšie potreby v tejto oblasti a operatívne rieši vzniknuté problémy.

Naplnenie vytýčených cieľov a priorít bude obec zabezpečovať konkrétnymi opatreniami a aktivitami, ktoré sú definované v ďalších častiach dokumentu.

3.1.3 Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.1.3.1 Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia: Obec Žbince bude obcou modernou a perspektívnou pre všetkých jej obyvateľov, ktorým bude zabezpečená neustále sa zvyšujúca kvalita života, s využitím všetkých zdrojov a v súlade s ochranou životného prostredia a udržateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.

Hlavný cieľ: Zabezpečiť trvalo udržateľný rast obce Žbince, ktorý sa primárne sústreďuje na kontinuálne zlepšovanie kvality života v obci a zvyšovanie životnej úrovne všetkým jej obyvateľom prostredníctvom modernizácie a obnovy majetku obce a budovaním dopravnej a technickej infraštruktúry s využitím miestneho prírodného potenciálu.

Priorita 1. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Strategický cieľ 1.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry	Strategický cieľ 1.2 Zlepšenie technickej infraštruktúry
Špecifický cieľ 1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Špecifický cieľ 1.2.1 Rozšírenie kamerového systému
Špecifický cieľ 1.1.2 Obnova chodníkov	

Priorita 2. SOCIÁLNA OBLASŤ

Strategický cieľ 2.1 Skvalitnenie účelnosti verejných budov	Strategický cieľ 2.2 Zlepšenie voľnočasových možností
Špecifický cieľ 2.1.1 Obnova Domu smútku	Špecifický cieľ 2.2.1 Vybudovanie multifunkčného ihriska
Špecifický cieľ 2.1.2 Rekonštrukcia budovy základnej školy	

Priorita 3. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Strategický cieľ 3.1. Zlepšenie kvality životného prostredia

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

3.1.2.2 Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PRO						
Opatrenie	Projekt	Doba realizácie	Náklady (EUR)	Koordinátor	Partneri	Zdroje financovania
Prioritná oblasť 1. Hospodárska oblasť						
Špecifický cieľ 1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry						
1.1.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2025-2027	100 000	Obec Žbince	Vybraná stavebná spoločnosť	fondy EÚ, štátny rozpočet, rozpočet obce
Bližšie informácie: Obnova asfaltových povrchov miestnych komunikácií						
1.1.2	Obnova chodníkov	2024-2028	223 000	Obec Žbince	Vybraná stavebná spoločnosť	fondy EÚ, štátny rozpočet, rozpočet obce
Bližšie informácie: Rekonštrukcia existujúcich chodníkov a dobudovanie nových chodníkov						
Špecifický cieľ 2 Zlepšenie technickej infraštruktúry						
1.2.1	Rozšírenie kamerového systému	2024-2026	15 000	Obec Žbince	Vybraná stavebná spoločnosť	fondy EÚ, štátny rozpočet, rozpočet obce
Bližšie informácie: Rozšírenie kamerového systému na oblasť cintorínu a rómskej osady						
Prioritná oblasť 2. Sociálna oblasť						
Špecifický cieľ 2 Skvalitnenie účelnosti verejných budov						
2.1.1	Obnova Domu smútku	2023-2025	40 000	Obec Žbince	Vybraná stavebná spoločnosť	fondy EÚ, štátny rozpočet, rozpočet obce
Bližšie informácie: Realizácia rekonštrukcie strechy budovy, obnova fasády a interiéru domu smútku						
2.1.2	Rekonštrukcia budovy základnej školy	2023-2026	50 000	Obec Žbince	Vybraná stavebná spoločnosť	fondy EÚ, štátny rozpočet, rozpočet obce
Bližšie informácie: Rekonštrukcia striech budov základnej školy						

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Špecifický cieľ 1 Zlepšenie voľnočasových možností

2.2.1	Vybudovanie multifunkčného ihriska	2025-2028	30 000	Obec Žbince	Vybraná stavebná spoločnosť	fondy EÚ, štátny rozpočet, rozpočet obce
Bližšie informácie: Výstavba multifunkčného ihriska						

3.1.4 Ukazovatele výsledkov a dopadov

Východiskovou hodnotou pre meranie všetkých merateľných ukazovateľov je počiatočný stav ukazovateľov, ktorý je popísaný v analytickej časti rozvojového dokumentu, a ktorý je zostavený prevažne z údajov dosiahnutých k 31.12.2022. Východiskové hodnoty sú tiež dostupné vo verejne prístupných štatistikách vedených Štatistickým úradom SR, obcou alebo inými orgánmi verejnej alebo štátnej správy.

Hodnotenie realizácie PRO bude prebiehať prostredníctvom nasledujúcich merateľných ukazovateľov:

- celkový počet realizovaných projektov a ich podiel z celkového počtu plánovaných projektov v rámci obdobia 2024-2030,
- počet dosiahnutých cieľov rozvoja územia a ich podiel z celkovo prijatých cieľov rozvoja,
- náklady na realizáciu projektov celkom (dosiahnuté úspory a prečerpania),
- medziročný a celkový percentuálny nárast príjmov obce,
- prírastok občanov aktívne zapojených do rozvoja obce,
- zmena v počte obyvateľov v obci sledovaná na ročnej báze

Merateľné ukazovatele výsledkov a dopadov podľa jednotlivých oblastí

Hospodárska oblasť	Sociálna oblasť	Environmentálna oblasť
<ul style="list-style-type: none"> – objem investícií do rozvoja obce – objem prostriedkov z fondov EÚ – objem dotácií ŠR a VUC na realizáciu projektov – rast vlastných príjmov do rozpočtu obce – dĺžka obnovených ciest a chodníkov 	<ul style="list-style-type: none"> – celkový prírastok obyvateľstva – zlepšenie možností služieb v oblasti voľnočasových aktivít, kultúry a športu – nárast neinvestičných aktivít - kultúrno-spoločenských aktivít a účasti občanov 	<ul style="list-style-type: none"> – rast kvality života v obci meraný zlepšením demografických údajov - pokles mortality, rast natality a počtu obyvateľov celkom, zlepšenie vekovej štruktúry, – nárast plochy revitalizovaných priestranstiev – nárast separovania odpadu

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

		a pokles objemu komunálneho odpadu
--	--	------------------------------------

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	
					2023	2030
1. PRIORITNÁ OBLASŤ - Hospodárska						
Projekt 1.1.1 - Rekonštrukcia miestnych komunikácií						
Výsledok	Dĺžka rekonštruovaných ciest	Celková dĺžka rekonštruovaných ciest	PD a interná evidenci a OÚ	m	0	3500
Dopad	Počet užívateľov denne	Celkový počet užívateľov rekonštruovaných ciest ročne		počet	0	1000
Projekt 1.1.2 - Obnova chodníkov						
Výsledok	Dĺžka vybudovaných a rekonštruovaných chodníkov	Celková dĺžka rekonštruovaných a vybudovaných chodníkov	PD a interná evidenci a OÚ	m	0	1790
Dopad	Počet užívateľov denne	Celkový počet užívateľov rekonštruovaných a vybudovaných chodníkov ročne		počet	0	1000
Projekt 1.2.1 - Rekonštrukcia miestnych komunikácií						
Výsledok	Počet doplnených kamier	Celkový počet kamier doplnených do systému	PD a interná evidenci a OÚ	počet	0	8
Dopad	Počet dotknutých osôb	Celkový počet osôb, ktorých sa rozšírenie kamerového systému dotkne		počet	0	1000
2. PRIORITNÁ OBLASŤ - Sociálna						
Projekt 2.1.1 - Obnova Domu smútku						
Výsledok	Plocha priestorov	Plošný obsah rekonštruovaných priestorov		m ²	0	200

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Dopad	Počet podujatí/pohrebov	Celkový počet podujatí organizovaných ročne v zrekonštruovaných priestoroch	PD a interná evidencia a OÚ	počet	0	8
Projekt 2.1.2 - Rekonštrukcia budovy základnej školy						
Výsledok	Plocha priestorov	Plošný obsah rekonštruovaných priestorov	PD a interná evidencia a OÚ	m2	0	1550
Dopad	Počet užívateľov	Celkový počet užívateľov budovy denne		počet	0	300
Projekt 2.2.1 - Vybudovanie multifunkčného ihriska						
Výsledok	Plocha ihriska	Plošný obsah vybudovaného multifunkčného ihriska	PD a interná evidencia a OÚ	m2	0	610
Dopad	Počet užívateľov	Celkový počet užívateľov ihriska denne		počet	0	50

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Tabuľka – Formulár pre prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 1		
Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	
Garant	Obec Žbince	
Partneri garanta	Externá projektová kancelária, externá konzultačná kancelária, stavebná firma	
Začatie a ukončenie projektu	2025-2027	
Stav projektu pred realizáciou	Potreba zlepšenia stavu miestnych komunikácií, nevyhovujúci stav, potreba zlepšenia stavu dopravnej infraštruktúry v obci	
Cieľ projektu	Zlepšenie dopravnej infraštruktúry v obci	
Výstupy	Zrekonštruované miestne komunikácie	
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci	
Indikátory monitoringu	Dĺžka rekonštruovaných ciest, počet užívateľov	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Absencia vhodnej výzvy, nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické, finančné a personálne kapacity dodávateľa, nedostatočná pripravenosť žiadateľa	
Poznámky	---	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Príprava projektu a realizácia	Obec Žbince	2025-2027
Financovanie projektu		
Druh výdavku	Náklady spolu	Forma financovania projektu
Spracovanie a realizácia zámeru	100 000	Fondy EÚ, štátny rozpočet SR, vlastné zdroje/úverové zdroje

Základné údaje o projektovom zámere č. 2		
Názov projektu	Obnova chodníkov	
Garant	Obec Žbince	
Partneri garanta	Externá projektová kancelária, externá konzultačná kancelária, stavebná firma	
Začatie a ukončenie projektu	2024-2028	
Stav projektu pred realizáciou	Potreba zlepšenia stavu miestnych chodníkov, nevyhovujúci stav, potreba zlepšenia stavu dopravnej infraštruktúry v obci	
Cieľ projektu	Zlepšenie dopravnej infraštruktúry v obci	
Výstupy	Zrekonštruované chodníky	
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci	

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Indikátory monitoringu	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov, počet užívateľov	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Absencia vhodnej výzvy, nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické, finančné a personálne kapacity dodávateľa, nedostatočná pripravenosť žiadateľa	
Poznámky	---	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Príprava projektu a realizácia	Obec Žbince	2024-2028
Financovanie projektu		
Druh výdavku	Náklady spolu	Forma financovania projektu
Spracovanie a realizácia zámeru	223 000	Fondy EÚ, štátny rozpočet SR, vlastné zdroje/úverové zdroje

Základné údaje o projektovom zámere č. 3		
Názov projektu	Rozšírenie kamerového systému	
Garant	Obec Žbince	
Partneri garanta	Externá projektová kancelária, externá konzultačná kancelária, stavebná firma	
Začatie a ukončenie projektu	2024-2026	
Stav projektu pred realizáciou	Potreba zvýšenia bezpečnosti v obci	
Cieľ projektu	Zlepšenie bezpečnosti v obci	
Výstupy	Kamerový systém	
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci	
Indikátory monitoringu	Počet kamier, počet dotknutých osôb	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Absencia vhodnej výzvy, nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické, finančné a personálne kapacity dodávateľa, nedostatočná pripravenosť žiadateľa	
Poznámky	---	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Príprava projektu a realizácia	Obec Žbince	2024-2026
Financovanie projektu		
Druh výdavku	Náklady spolu	Forma financovania projektu

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Spracovanie a realizácia zámery	15 000	Fondy EÚ, štátny rozpočet SR, vlastné zdroje/úverové zdroje
---------------------------------	--------	---

Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Obnova Domu smútku
Garant	Obec Žbince
Partneri garanta	Externá projektová kancelária, externá konzultačná kancelária, stavebná firma
Začatie a ukončenie projektu	2023-2025
Stav projektu pred realizáciou	Potreba zlepšenia stavu obecných budov, nevyhovujúci stav Domu smútku
Cieľ projektu	Zlepšenie stavu obecných budov
Výstupy	Zrekonštruovaný dom smútku
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci
Indikátory monitoringu	Plocha priestorov, počet pohrebov ročne
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania
Riziká	Absencia vhodnej výzvy, nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické, finančné a personálne kapacity dodávateľa, nedostatočná pripravenosť žiadateľa
Poznámky	---

Realizácia projektu

Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Príprava projektu a realizácia	Obec Žbince	2023-2025

Financovanie projektu

Druh výdavku	Náklady spolu	Forma financovania projektu
Spracovanie a realizácia zámery	40 000	Fondy EÚ, štátny rozpočet SR, vlastné zdroje/úverové zdroje

Základné údaje o projektovom zámere č. 5

Názov projektu	Rekonštrukcia budovy základnej školy
Garant	Obec Žbince
Partneri garanta	Externá projektová kancelária, externá konzultačná kancelária, stavebná firma
Začatie a ukončenie projektu	2023-2026
Stav projektu pred realizáciou	Potreba zlepšenia stavu obecných budov, nevyhovujúci stav budovy a potreba rekonštrukcie

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Cieľ projektu	Zlepšenie stavu budov vo vlastníctve obce	
Výstupy	Zrekonštruovaná budova	
Užívatelia	Obyvatelia obce a deti navštevujúce školu	
Indikátory monitoringu	Plocha priestorov, počet užívateľov	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Absencia vhodnej výzvy, nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické, finančné a personálne kapacity dodávateľa, nedostatočná pripravenosť žiadateľa	
Poznámky	---	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Príprava projektu a realizácia	Obec Žbince	2023-2026
Financovanie projektu		
Druh výdavku	Náklady spolu	Forma financovania projektu
Spracovanie a realizácia zámeru	50 000	Fondy EÚ, štátny rozpočet SR, vlastné zdroje/úverové zdroje

Základné údaje o projektovom zámere č. 6		
Názov projektu	Vybudovanie multifunkčného ihriska	
Garant	Obec Žbince	
Partneri garanta	Externá projektová kancelária, externá konzultačná kancelária, stavebná firma	
Začatie a ukončenie projektu	2025-2028	
Stav projektu pred realizáciou	Potreba dobudovania voľnočasovej infraštruktúry	
Cieľ projektu	Zlepšenie voľnočasovej infraštruktúry	
Výstupy	Multifunkčné ihrisko	
Užívatelia	Obyvatelia obce	
Indikátory monitoringu	Plocha ihriska, počet užívateľov	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Absencia vhodnej výzvy, nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické, finančné a personálne kapacity dodávateľa, nedostatočná pripravenosť žiadateľa	
Poznámky	---	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Príprava projektu a realizácia	Obec Žbince	2025-2028

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Financovanie projektu		
Druh výdavku	Náklady spolu	Forma financovania projektu
Spracovanie a realizácia zámeru	30 000	Fondy EÚ, štátny rozpočet SR, vlastné zdroje/úverové zdroje

ČASŤ 4 - Realizačná a implementačná časť

Realizačná časť popisuje postupy inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce Žbince a približuje systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov. Súčasťou tejto časti je aj vecný a časový harmonogram realizácie programu formou akčných plánov.

4. Implementačný plán a plán monitorovania

4.1. Nástroje na implementáciu stratégie

4.2. Postup pri implementácii PRO (rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra vrátane princípov, procesov a systému riadenia implementácie a riadenia rizík)

Za prípravu a realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít a implementáciu stratégie definovanej v Programe rozvoja obce zodpovedá riadiaci orgán obce - obecné zastupiteľstvo, v rámci nasledovných krokov:

- spracovanie akčného plánu realizácie PRO na daný rozpočtový rok, s výhľadom na ďalšie dva roky, ktorý je schvaľovaný ako súčasť rozpočtu obce. V rámci daného akčného plánu sa rozhoduje v rámci OZ o zaradení konkrétnych projektov do prípravy a realizácie, pričom zaradeniu projektov do fázy prípravy a realizácie bude predchádzať verejné prerokovanie daného projektového zámeru, čo umožní verejnosti zapojiť sa do fázy prípravy a vyjadriť svoje názory a postoje k danému projektovému zámeru,
- spracovanie akčného plánu prebieha na základe údajov v schválenom rozpočte obce na daný rok, schválených strategických dokumentov obce a údajov odborných útvarov miestneho úradu obce,
- Obecné zastupiteľstvo zodpovedá za určenie riadiaceho výboru projektu, ktorý bude zodpovedať za realizáciu konkrétneho projektu,
- riadiaci výbor projektu informuje prostredníctvom realizačného plánu, ako aj osobne na OZ v určenom časovom intervale (podľa charakteru projektu), na základe čoho prijíma obecné zastupiteľstvo potrebné rozhodnutia,
- počas prípravy a realizácie projektu riadiaci výbor sleduje a hodnotí dosahovanie výsledkov projektu porovnaním s východiskovými hodnotami, ako aj prostredníctvom ukazovateľov dopadu, pričom informácie sa zaznamenávajú do monitorovacích a hodnotiacich správ,
- monitorovacie a hodnotiace správy sú podkladom pre spracovanie celkového hodnotenia daného rozpočtového roku, ako aj pre prípravu akčného plánu na ďalšie rozpočtové obdobie,
- monitorovacie a hodnotiace správy za všetky už realizované akčné plány slúžia ako podklad pre priebežné hodnotenie postupu realizácie PRO, jeho prípadné zmeny a doplnky a na prípravu rozvojového dokumentu pre ďalšie programové obdobie, aktualizácia PRO bude uskutočnená podľa potreby, minimálne v horizonte každých 5-6 rokov,

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

- monitorovacie a hodnotiace správy zároveň slúžia pre priebežné monitorovanie a hodnotenie realizácie PRO pre potreby regionálnej a ústrednej štátnej správy podľa príslušných ustanovení zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení (stanovuje ročný monitoring do 30.5. nasledujúceho roka)

4.3. Systém monitorovania a hodnotenia naplňania PRO

Systém monitorovania a hodnotenia PRO bude v obci Žbince vykonávaný systémovo a kontinuálne počas celého obdobia trvania platnosti dokumentu.

Monitorovanie chápe obec ako pravidelné sledovanie ukazovateľov strategického, resp. akčného plánu, ktoré je nevyhnutné realizovať priebežne, pričom monitorovanie prebieha na úrovni jednotlivých projektov a jednotlivých opatrení. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá starosta obce, pričom táto je predkladaná na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

V prípade projektov financovaných zo zdrojov európskych a štrukturálnych fondov je obecnému zastupiteľstvu predkladaná aj monitorovacie správa schválená riadiacim orgánom. Cieľom monitorovania je získanie informácií o reálnom plnení opatrení na korekciu prípadného negatívneho vývoja.

Hodnotenie realizácie PRO prebieha minimálne jedenkrát ročne, t.j. k 31.12. daného roka, pričom na hodnotenie nadväzujú návrhy na aktualizáciu akčného alebo strategického plánu. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie realizácie PRO, pričom hodnotenie je stálym procesom sledovania zmien v jednotlivých opatreniach prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov. Hodnotiace a monitorovacie správy PRO sú podkladom pre rozhodnutie samosprávy o riadení realizácie programu, prípadne o korekciách stratégie alebo projektových zámerov, s účelom dosiahnutia stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí.

Plán priebežných hodnotení PRO pre obdobie 2024-2030

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické	Najskôr po roku 2025	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne	V prípade potreby	
Tematické	2024	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne	V prípade potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov a hodnôt ukazovateľov
AD hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho častí		Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov - na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a pod.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

1. Riziká implementácie a ich prevencia

Druh rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHRSR	Nežiaduce dôsledky	Zdroj rizika	Pravdepodobnosť výskytu	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Technické riziko	Verejné budovy vo vlastníctve obce Technická infraštruktúra obce	Zastaraný technický stav budov a tech. stav infraštruktúry, vysoké prevádzkové náklady a náklady na údržbu	Nedostatok finančných prostriedkov na obnovu budov a technickú infraštruktúru	80%	Obec
Ekologické riziko	Životné prostredie	Vytváranie čiernych skládok	Obyvatelia obce a blízkeho okolia	90%	Obec
Sociálne riziko	Spoločenský život a zánik tradícií	Nízka kvalita spoločenského života	Nezáujem verejnosti o veci verejné	85%	Obec
Ekonomické riziko	Rozpočet obce	Nízke zdroje na rozvoj obce	Štát a jeho politika	90%	Obec

AKČNÝ PLÁN PRE ROZPOČTOVÝ ROK 2023 S VÝHĽADOM DO ROKU 2025

Akčný plán pre Sociálnu oblasť v obci Žbince Priorita C) Skvalitnenie účelnosti verejných budov			
Aktivita	Rok	Zodpovedá	Financovanie
Opatrenie 2.1 - Obnova Domu smútku			
Projekt 2.1.1 – Obnova Domu smútku	2023-2025	Obec Žbince	40 000 €

Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

V podmienkach obce Žbince, vzhľadom na jej veľkosť, nie je vytvorené konkurenčné prostredie pre posudzovanie, hodnotenie a výber projektov do Programu rozvoja obce, do Akčného plánu alebo pri začatí realizácie. V obmedzenom režime možno chápať ako určité konkurenčné prostredie len formu Obecného zastupiteľstva, vo fáze výberu projektov pre ich zaradenie do fáze realizácie. Posudzovanie kvality projektu z hľadiska jeho konkurencieschopnosti je však mimoriadne dôležité a nevyhnutné pri príprave a podaní žiadostí o nenávratné finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, ako aj zo zdrojov EÚ. Obec Žbince preto pri predkladaní projektov o NFP bude postupovať v zmysle stanovených kritérií:

- platná projektová dokumentácia a stavebné povolenie/splnená ohlasovacia povinnosť,
- vysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom a majetku v rámci projektu,
- preukázateľne zabezpečené predfinancovanie, ako aj spolufinancovanie projektu,

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

- zabezpečený súlad projektu s hlavnými rozvojovými dokumentmi - Programom rozvoja obce Žbince, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja, ako aj iných odvetvových dokumentov.

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov:

Poradové číslo projektu	Hodnotiacia kategória	Hodnotiace kritérium	Konečné hodnotenie: Spĺňa/Nespĺňa	Získaný počet bodov

Konečné hodnotenie			Body
Priorita	Menej prioritný projekt, jeho realizácia nemá výrazný vplyv na naplnenie cieľa	Nízka	0-5
	Prioritný projekt pre naplnenie cieľa, ale nezabezpečuje jeho úplné dosiahnutie	Stredná	6-9
	Prioritný projekt, ktorý má výrazný vplyv na naplnenie cieľa a zabezpečuje jeho úplné dosiahnutie	Vysoká	10-15

ČASŤ 5 - Finančná časť

1. Plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu

Finančná časť poukazuje na finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie Programu rozvoja obce Žbince. Súčasťou tejto časti je aj vymedzenie indikatívneho finančného plánu na celú realizáciu PRO a model viaczdrojového financovania.

Verejné zdroje z obecného rozpočtu a súkromné zdroje zodpovedajú v navrhnutom spôsobe financovania projektu minimálnemu povinnému podielu spolufinancovania pri využití prostriedkov zo štátneho rozpočtu a z fondov EÚ. Na finančné zabezpečenie opatrení a aktivít stanovených v PRO pre roky 2024-2030 bude obec môcť čerpať z týchto zdrojov:

- vlastné zdroje - rozpočet obce a mimoriadne príjmy,
- externé zdroje - fondy Európskej únie, dotácie zo štátneho rozpočtu a účelových fondov (Envirofond, MF SR), dotácie z rozpočtu Košického samosprávneho kraja, bankové úvery, dary a príspevky od právnických a fyzických osôb, dary a príspevky iných inštitúcií.

Rozdelenie finančných zdrojov v jednotlivých rokoch je časovo pomerne rovnomerné s plynulým nábehom v prvých dvoch rokoch a s miernym utlmovaním v poslednom roku obdobia, pričom sa však jedná skôr o administratívne utlmovanie, keďže sa javí reálne spomalenie nábehu v prvých dvoch až troch rokoch programového obdobia a sústredenie čerpania zdrojov na druhú polovicu programového obdobia. Časový postup realizácie jednotlivých projektov však bude optimalizovaný podľa dostupnosti zdrojov z operačných programov .

Obec Žbince nemá dostatok vlastných zdrojov na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, sociálnej a environmentálnej oblasti. Obec nie je schopná takéto zdroje vytvoriť vlastnou hospodárskou činnosťou a nedostáva ani dostatok takýchto zdrojov zo štátneho rozpočtu, prípadne z rozpočtu vyššieho územného celku. Pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja je teda obec odkázaná na využívanie viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít a projektov, kedy dochádza k prepojeniu obecného rozpočtu na programový rozpočet vyššieho územného celku, na štátny rozpočet, ako aj na využívanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ. Obec v rámci nového programového obdobia, po roku 2021 počíta

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

s minimálnou požiadavkou spoluúčasti 10% na spolufinancovaní projektov.

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Identifikátor	Špecifický cieľ	Obdobie realizácie	Rozpočet spolu (tis)	2023 (tis)	2024 (tis)	2025 (tis)	2026 (tis)	2027 (tis)	2028 (tis)	2029 (tis)	2030 (tis)	2023-2030 (tis)	
1.1.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2025-2027	100	0	0	0	50	50	0	0	0	100	
1.1.2	Obnova chodníkov	2024-2028	223	0	0	50	100	50	23	0	0	223	
1.2.1	Rozšírenie kamerového systému	2024-2026	15	0	0	10	5	0	0	0	0	15	
HOSPODÁRSKA OBLASŤ				0	0	60	105	100	23				
2.1.1	Obnova Domu smútku	2023-2025	40	20	20	0	0	0	0	0	0	40	
2.1.2	Rekonštrukcia budovy základnej školy	2023-2026	50	0	25	20	5	0	0	0	0	50	
2.2.1	Vybudovanie multifunkčného ihriska	2025-2028	30	0	0	0	10	20	0	0	0	30	
SOCIÁLNA OBLASŤ				120	20	45	20	15	20	0	0	0	120

ČASŤ 6 - Záver

Program rozvoja obce Žbince vychádza zo základných potrieb obce Žbince, pričom hlavným cieľom rozvoja je zabezpečiť kvalitný životný štandard jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť obce a regiónu. Program identifikuje rozvojový potenciál obce, poukazuje na silné stránky, identifikuje príležitosti, pričom však neopomína súčasné nedostatky, slabé stránky a problémy, ako aj potenciálne riziká a hrozby, ktoré sa počas realizácie projektových zámerov môžu vyskytnúť.

Formulácia dokumentu smerovala k analýze všetkých hlavných problémov obce a života v nej – dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie, vzhľad a atraktivita obce, životná úroveň, rozvoj cestovného ruchu či možnosti voľnočasových aktivít. Dokument na základe kooperácii viacerých strán navrhuje viaceré projektové zámery, ktoré by prispeli k dosiahnutiu želaného stavu a zaisteniu zlepšenia súčasných podmienok.

PRO Žbince na roky 2024-2030 bol spracovaný v súlade s *Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, verzia 1.0.3.*

Jedná sa o strednodobý strategický dokument, ktorý poukazuje na snahu samosprávy o smerovanie obce k udržateľnému hospodárskemu rozvoju a k napĺňaniu vízie. Zároveň sa jedná o otvorený dokument, ktorý je možné v prípade realizácie aktualizovať na základe aktuálnych potrieb obce. Úspešnosť definovaných projektov a aktivít rozvoja však primárne závisí od aktívnej podpory a účasti všetkých obyvateľov obce a aktérov rozvoja na území obce.

6.1 ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

Schválenie PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030
Štruktúra dokumentu	<p>Časť 1 – Analytická časť Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie.</p> <p>Časť 2 – Strategická časť Táto časť obsahuje stratégiu rozvoja územia pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce.</p> <p>Časť 3 – Realizačná a implementačná časť Zameriava sa na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PRO s ustanovením merateľných ukazovateľov, tiež vecný a časový harmonogram realizácie PRO formou akčných plánov.</p> <p>Časť 4 – Finančná časť Obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PRO.</p>
Spracovanie	<p>Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030 bol spracovaný v súlade s <i>Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, verzia 1.0.3.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - spracovanie na kľúč, vypracovanie odborne spôsobilou osobou, - s poslancami, starostom a pracovníkmi samosprávy. <p>Spracovanie dokumentu prebiehalo v termíne od júna 2023 – do septembra 2023.</p> <p>Riadiaci tím pozostával z: Dodávateľ: PhDr. Vladimíra Pazderová, PhD. Starosta obce: Alexander Ožvát Poslanci obecného zastupiteľstva: Miroslav Ondo, Marek Jurčo, Ing. Tomáš Pastír, Martin Hudák, Dušan Dorčák, Marián Demo, Bc. Vladimír Kocúr</p> <p>Financovanie spracovania obec hradí z vlastných zdrojov.</p>
Prerokovanie	<p>Verejné pripomienkovanie prebiehalo v termíne od 29.11.2021 do 14.12.2021. Dokument bol zverejnený na úradnej tabuli obce. V rámci možnosti pripomienkovania neboli doručené od občanov žiadne pripomienky.</p> <p>Počas verejného pripomienkovania neboli doručené žiadne pripomienky.</p>
Schválenie	<p>Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030 bez pripomienok.</p> <p>Dňa: 15.12.2021</p>

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Číslo uznesenia OZ: 6/2021

Podpis štatutárneho zástupcu:

.....

Alexander Ožvát, starosta obce

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

PRÍLOHY

PRÍLOHA 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

Meno	Pozícia	Kontakt
PhDr. Vladimíra Pazderová, PhD.	Externý dodávateľ	0907703218 vladimira.pazderova@a-w-a.eu
Zoznam členov riadiaceho tímu		
Alexander Ožvát	Starosta obce	
Zoznam členov pracovných skupín		
Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení	
Hospodárska skupina		
Martin Hudák	zodpovedný za finančnú časť, finančné plánovanie, rozpočty	
Miroslav Ondo st.	zodpovedný za stanovené ciele a opatrenia	
Sociálna skupina		
Denisa Geriová	zodpovedná za strategickú a programovú časť	
Ivana Kucová	zodpovedná za strategickú a programovú časť, zabezpečenie komunikácie s verejnosťou	
Environmentálna skupina		
Tomáš Ščerbák	riadenie procesu spracovania, zodpovedný za realizačnú časť	
Miroslav Ondo st.	dohľad nad jednotlivými zámermi	
Zoznam partnerov zapojených do spracovania PRO		

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

PRÍLOHA 2 - Zoznam skratiek použitých v Programe rozvoja obce Žbince

EÚ	Európska únia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRO	Program rozvoja obce
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS	Nomenklatúra územných štatistických jednotiek
OcÚ	Obecný úrad
OP	Operačný program
OZ	Obecné zastupiteľstvo
SR	Slovenská republika
SWOT analýza	Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoba
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
ŠÚSR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KSK	Košický samosprávny kraj
UPN	Územný plán
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok
Z.z.	Zbierka zákonov

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

PRÍLOHA 3 - Zámer spracovania PRO

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030
Forma spracovania	PRO bol spracovaný externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi obce.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania PRO prebehol za účasti pracovných skupín, ktoré mali za úlohu riadiť jednotlivé oblasti pôsobnosti: hospodársku, environmentálnu a sociálnu.
Obdobie spracovania	Spracovanie PRO prebiehalo v období od júna 2023 do septembra 2023.
Financovanie spracovania	Harmonogram spracovania je bližšie rozpracovaný v prílohe 6. <ul style="list-style-type: none"> - náklady na vlastné spracovanie – experti (vyjadrené v osobohodinách) - náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky, - náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť, - náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických médií.

Zdroj: vlastné spracovanie

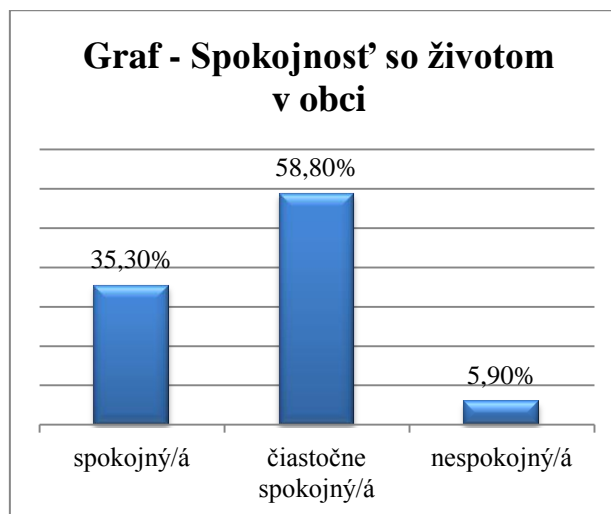
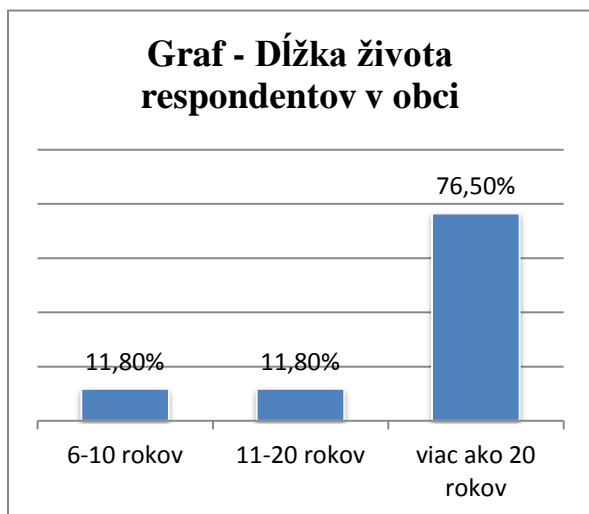
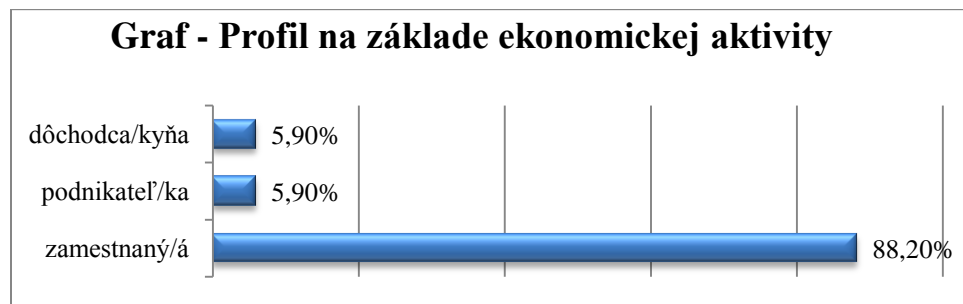
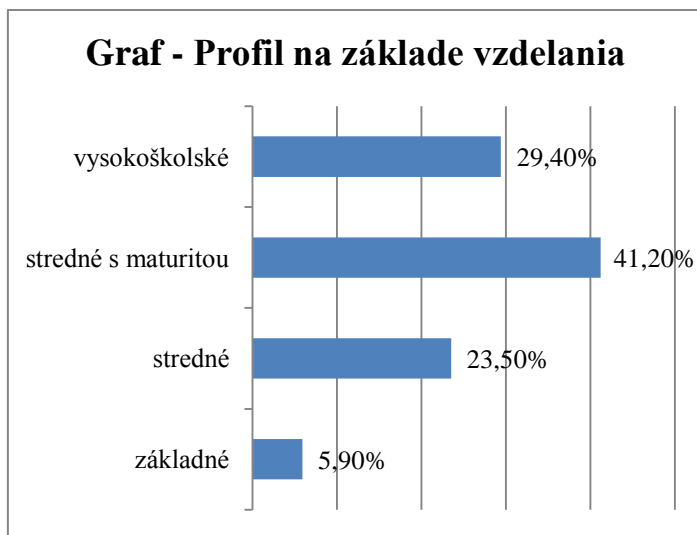
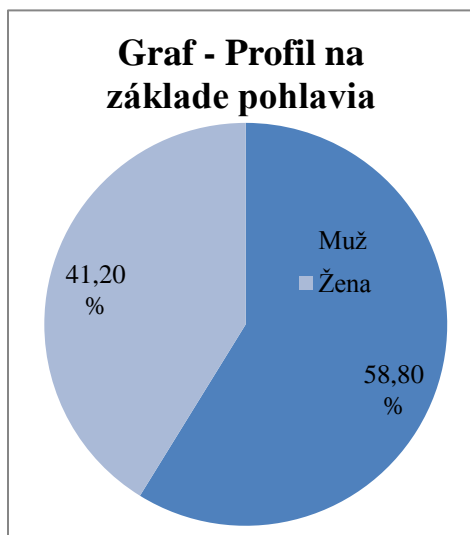
PRÍLOHA 4 - Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO - rok 2023												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod						X						
Analytická časť						X						
Strategická časť						X	X	X				
Realizačná a implementačná časť							X	X				
Finančná časť								X	X			
Záver								X	X			

PRÍLOHA 5 - Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu obyvateľov

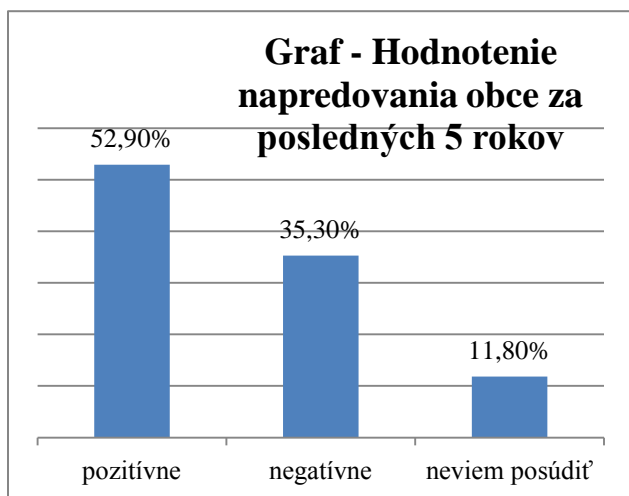
Charakteristika respondenta:

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Vnímanie rozvoja obce

Ďalšie oblasti, ktoré vnímajú obyvatelia ako atraktívne

Blízkosť mesta Michalovce

Nízke náklady na bývanie

Technická infraštruktúra

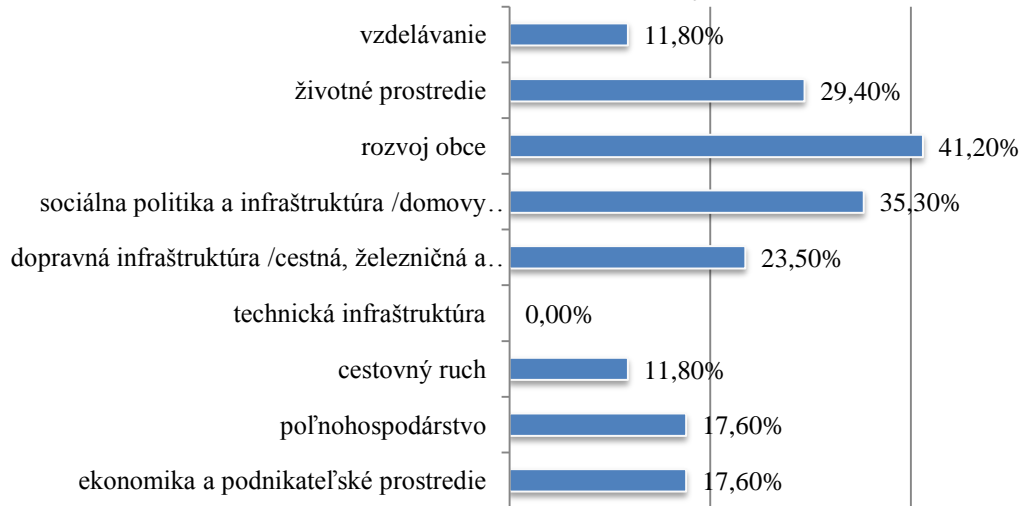
Tradičný vidiecky život s možnosťou podnikania v poľnohospodárstve

Existencia materskej školy

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Graf - Hlavné nedostatky obce

Ostatné nedostatky, ktorý vnímajú obyvatelia

Spomaľovače na ceste

Neprispôsobiví občania

Hlavné zameranie obce v budúcom období

rekonštrukcia miestnych komunikácií	70,60%
podpora rozvoja podnikania	0,00%
rekonštrukcia verejných budov	17,60%
rozšírenie ponuky a kvality obchodu a služieb	17,60%
starostlivosť o pamiatky	11,80%
vybudovanie nových ihrísk a športovísk	41,20%
podpora ďalšieho vzdelávania obyvateľov	11,80%
informačné systémy obce	5,90%
ochrana prírody a životného prostredia	23,50%
úprava verejných priestranstiev	52,90%
kultivácia a výsadba zelene	11,80%
bytová výstavba a nové stavebné pozemky	17,60%
rozšírenie existujúcich kultúrnych podujatí	11,80%
spoločenský život	23,50%
poskytovanie sociálnej starostlivosti	23,50%

Návrhy na konkrétne projekty

Dokončenie rekonštrukcie všetkých miestnych komunikácií

Program rozvoja obce Žbince na roky 2024-2030

Rekonštrukcia domu smútku
Rekonštrukcia základnej školy
Likvidácia čiernych skládok
Spomaľovače na cestu
Vybudovanie obecného parku a oddychovej zóny
Vybudovanie kamerového systému
Vybudovanie multifunkčného ihriska
Podpora voľnočasových aktivít na území obce
Úprava verejných priestranstiev
Vytvorenie portfólia sociálnych služieb

Relevantné odporúčania pre spracovanie PRO

Vybudovanie rybníka a cyklotrasy okolo obce

Zamerat' sa na rekonštrukciu miestnych ciest

Komplexnosť prístupu ku všetkým častiam obce